

ZARZĄDZENIE NR 13 /2020
WÓJTA GMINY KRZYWDA
z dnia 29 maja 2020 r.

w sprawie przedstawienia raportu o stanie Gminy Krzywda za 2019 rok.

Na podstawie art. 28aa ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713 ze zm.)

Zarządzam co następuje:

§ 1.

Przedstawiam raport o stanie Gminy Krzywda za 2019 rok, stanowiący załącznik do niniejszego zarządzenia.

§ 2.

Raport o stanie gminy podlega przedłożeniu Radzie Gminy oraz publikacji w Biuletynie Informacji Publicznej.

§ 3.

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

WÓJT
Krzysztof Warda

Załącznik

Do Zarządzenia Nr 13/2020

Wójta Gminy Krzywda

z dnia 29 maja 2020 roku

RAPORT
o stanie Gminy Krzywda
za 2019 rok

SPIS TREŚCI:

I. WSTĘP.....	3
II. INFORMACJE OGÓLNE.....	3
III. DEMOGRAFIA.....	3
IV. FINANSE GMINY.....	5
V. PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ OSÓB FIZYCZNYCH.....	8
VI. POMOC PUBLICZNA DLA ROLNIKÓW.....	9
VII. GOSPODARKA ODPADAMI KOMUNALNYMI.....	10
VIII. DZIAŁALNOŚĆ ZAKŁADU GOSPODARKI KOMUNALNEJ W KRZYWDZIE.....	11
IX. DROGOWNICTWO.....	17
X. ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENNE.....	17
XI. GOSPODARKA NIERUCHOMOŚCIAMI.....	18
XII. PLAN GOSPODARKI NISKOEMISYJNEJ DLA GMINY KRZYWDA NA LATA 2015 – 2020 I OCHRONA ŚRODOWISKA.....	19
XIII. DZIAŁALNOŚĆ GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W KRZYWDZIE.....	19
XIV. OCHRONA ZDROWIA.....	22
XV. OŚWIATA.....	23
XVI. KULTURA I DZIAŁALNOŚĆ GMINNEJ BIBLIOTEKI PUBLICZNEJ W KRZYWDZIE.....	27
XVII. DZIAŁALNOŚĆ ŚRODOWISKOWEGO DOMU SAMOPOMOCY W ANIELINIE.....	30
XVIII. DZIAŁALNOŚĆ DZIENNEGO DOMU „SENIOR – WIGOR” W ANIELINIE.....	34
XIX. WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI.....	37
XX. DZIAŁALNOŚĆ GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH.....	39
XXI. BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE I OCHRONA PRZECIWPOŻAROWA.....	41
XXII. PROMOCJA GMINY.....	44

I. WSTĘP

Obowiązek sporządzenia raportu o stanie gminy wynika z artykułu 28aa ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713 ze zm.) Raport podsumowuje działalność Wójta Gminy, pracy Urzędu Gminy oraz jednostek podległych za rok 2019.

II. INFORMACJE OGÓLNE

Gmina Krzywda położona jest w północno – zachodniej części województwa lubelskiego. Jest jedną z 11 gmin znajdujących się w powiecie łukowskim, stanowiąc 11,55 % powierzchni powiatu. Gmina ta graniczy na zachodzie i na południu z gminami Kłoczew i Nowodwór powiatu ryckiego oraz na wschodzie, północy i północnym zachodzie z gminami Adamów, Wojcieszków, Stanin i Wola Mysłowska powiatu łukowskiego.

Siedziba gminy oddalona jest o 80 km od Lublina - stolicy województwa, 24 km od Łukowa, 50 km od Siedlec oraz 115 km od Warszawy. Gmina zajmuje obszar 161 km², w jej skład wchodzi 27 miejscowości, przypisanych do 25 sołectw.

Według podziału fizycznogeograficznego Polski gmina położona jest na Nizinie Południowopodlaskiej w dwóch mezoregionach. Część środkowa i południowo-zachodnia wraz z rozpoczynającą swój bieg rzeką Okrzejką leży na Wysoczyźnie Żelechowskiej, natomiast część północno-wschodnia z doliną Małej Bystrzycy znajduje się na Równinie Łukowskiej. Rzeźba terenu gminy jest stosunkowo słabo urozmaicona, o wysokościach bezwzględnych wahających się od 190 do 160 m n.p.m. Dominuje krajobraz rolniczy, użytki leśne z dominującym drzewostanem iglastym stanowią około 21 % powierzchni gruntów.

III. DEMOGRAFIA

Wśród łącznej liczby mieszkańców Gminy Krzywda na dzień 31 grudnia 2019 roku wynoszącej 10736 osób, 10545 osób zameldowanych jest na pobyt stały, a 191 osób na pobyt czasowy.

Na przestrzeni trzech ostatnich lat (2017-2019) zaobserwowano nieznaczny spadek ludności gminy, mimo wzrostu zameldowań i liczby urodzeń, w sposób wyraźny wzrosła liczba wymeldowań, co związane jest z większą migracją mieszkańców.

L.p.		2017	2018	2019
1.	Liczba mieszkańców gminy	10809	10791	10736
2.	Liczba zameldowań	254	250	321
3.	Liczba wymeldowań	39	37	286
4.	Liczba urodzeń	133	132	145
5.	Liczba zgonów	112	119	127

Kobiety w liczbie 5397 osób stanowią nieznaczną większość wynoszącą 50,27 % w stosunku do liczby mężczyzn wynoszącej 5339 osób co stanowi 49,73 % ogółu społeczeństwa Gminy Krzywda. Pod względem liczby mieszkańców największe miejscowości Gminy Krzywda to: Krzywda - 1791 osób, Okrzeja - 1587 oraz Huta Dąbrowa licząca 1156 mieszkańców. W stosunku do roku 2018, liczba mieszkańców Krzywdy zwiększyła się nieznacznie o 2 osoby, liczebność miejscowości Okrzeja również zwiększyła o 2 osoby; natomiast społeczność Huty Dąbrowy zmniejszyła się o 13 osób. Najmniejsze pod względem liczebności mieszkańców miejscowości Gminy Krzywda to Jasnosz – 10 osób, Orle Gniazdo – 28 osób i Wielgolas liczący 74 mieszkańców.

L.p.	Nazwa miejscowości	Kobiety	Mężczyźni	Łączna liczba mieszkańców - pobyty stały i czasowy
1.	Budki	78	75	153
2.	Cisownik	175	188	363
3.	Drożdżak	186	189	375
4.	Feliksin	87	88	175
5.	Fiukówka	190	207	397
6.	Gołe Łazy	111	93	204
7.	Huta Dąbrowa	601	555	1156
8.	Huta Radoryska	142	142	284
9.	Jasnosz	5	5	10
10.	Kasyldów	81	82	163
11.	Kozuchówka	150	150	300
12.	Krzywda	922	869	1791
13.	Laski	73	63	136
14.	Nowy Patok	54	66	120
15.	Okrzeja	773	814	1587
16.	Orle Gniazdo	12	16	28
17.	Podosie	193	187	380
18.	Radoryż Kościelny	186	178	364
19.	Radoryż Smolany	290	279	569
20.	Rozłaki	47	43	90
21.	Ruda	111	110	221
22.	Stary Patok	45	53	98

23.	Szczałb	121	110	231
24.	Teodorów	84	79	163
25.	Wielgolas	43	31	74
26.	Wola Okrzejska	423	444	867
27.	Zimna Woda	214	224	438
łącznie		5397	5339	10736

Przedział wiekowy mieszkańców zameldowanych na pobyt stały w 2019 roku przedstawia się w sposób następujący:

Przedział wiekowy	Kobiety	Mężczyźni	Ogółem
0-17	1171	1229	2400
18-59	2901	3159	6060
60 +	1216	869	2085

IV. FINANSE GMINY

Budżet gminy uchwalany w formie uchwały budżetowej stanowi podstawę gospodarki finansowej gminy. Określa szczegółowy plan dochodów, przychodów wydatków i rozchodów gminy, w tym jednostek pomocniczych w skali roku.

Sprawozdanie z wykonania budżetu Gminy Krzywda za 2019 rok:

Przyjęty uchwałami budżet na dzień 31 grudnia 2019 roku wynosił:

Dochody: 57 601 776,39 zł

Wydatki: 58 873 096,39 zł

Przychody (kredyt): 3 504 000,00 zł

Rozchody: 2 232 680,00 zł

Wykonanie budżetu przedstawia się następująco:

Dochody: 57 036 582,27 zł tj. 99,02 %

Wydatki: 55 657 816,86 zł tj. 94,54 %

Przychody (kredyt): 2 200 000,00 zł

Przychody (wolne środki): 1 222 575,24 zł

Rozchody: 2 232 680,00 zł

Zgodnie z powyższym dochody w roku 2019 wyniosły 57 036 582,27 zł, analogicznie zaś w roku 2018 wyniosły 52 180 613,12 zł. W roku 2019 z budżetu gminy wydatkowano 55 657 816,86 zł,

a roku 2018 wydatki wyniosły 52 592 188,28 zł. Warto nadmienić iż rzeczywista kwota przychodu w ramach zaciągniętych kredytów była mniejsza od planowanej w budżecie. Przychód z tego tytułu w roku 2018 wyniósł 3 199 930,00 zł.

Analiza poszczególnych działów klasyfikacji budżetowej za rok 2019 przedstawia się w sposób następujący:

a. Dochody gminy

Dochody z tytułu podatków od nieruchomości, podatku rolnego, leśnego, od środków transportowych, podatku dochodowego od osób fizycznych i prawnych, podatek od spadku i darowizn, czynności cywilnoprawnych na dzień 31 grudnia 2019 roku wyniosły: 7 430 154,24 zł. W roku poprzednim dochody z tego tytułu wyniosły 6 956 797,43 zł.

Dochody z tytułu opłat m.in. skarbowej, targowej, eksploatacyjnej za wydobywanie kopalin, za pobyt dzieci w przedszkolach i żłobku, za zezwolenia na sprzedaż alkoholu oraz wpływów z opłat za gospodarowanie odpadami wyniosły 1 340 070,65 zł. W roku 2018 wyniosły 1 140 917,79 zł.

Dochody z mienia gminy m.in. dzierżawy z obwodów łowieckich, trwałego zarządu, użytkowania wieczystego, najmu i dzierżawy nieruchomości gminnych, sprzedaży składników majątkowych w roku 2019 wyniosły 224 559,65 zł. W roku 2018 wyniosły 174 903,80 zł.

Pozostałe dochody własne w roku 2019 wyniosły 1 203 773,67 zł. Są to m.in. odsetki na rachunkach bankowych, dochody z tytułu zwrotu świadczeń alimentacyjnych, dochody z usług opiekuńczych własnych i zleconych, opłaty za zajęcie pasa drogowego, wpływy z odpłatności za obiady szkolne, wpływy z tytułu darowizn i innych opłat.

W roku 2019 Gmina Krzywdą uzyskała dochody w postaci subwencji ogólnej przekazanej przez Ministra Finansów w wysokości 22 054 727,00 zł. Na subwencję składa się:

- część oświatowa ogólna w wysokości 12 294 631,00 zł
- rezerwa subwencji ogólnej 109 240,00 zł
- część wyrównawcza subwencji ogólnej 9 132 928,00 zł
- część równoważąca subwencji ogólnej 517 928,00 zł

Dochody z budżetu państwa na zadania własne w tym oświatę i wychowanie, pomoc społeczną i drogi samorządowe wykonano w kwocie 1 727 803,01 zł, natomiast dochody z dotacji na zadania zlecone wyniosły 19 705 987,32 zł. Zadania zlecone obejmują m.in. dotacje na świadczenia wychowawcze „Rodzina 500 plus”, dotacje na realizację świadczeń rodzinnych, dotację na wypłatę zwrotu podatku akcyzowego, dotacje z Krajowego Biura Wyborczego na przeprowadzenie wyborów, dotacje na funkcjonowanie Środowiskowego Domu Samopomocy w Anielinie.

Dochody pochodzące ze środków unijnych wyniosły 3 349 506,73 zł. Środki te w ramach przyznanych dotacji posłużyły na realizację następujących zadań:

- dotacja na projekt „Zorganizowanie terenów rekreacyjnych w miejscowości Drożdżak i Feliksin” refundacja – 33 767,00 zł
- dotacja na projekt „W świat z tornistrem pełnym kompetencji” - 351 152,08 zł
- dotacja na projekt „Poznaj Sienkiewicza na rowerze” refundacja - 53 275,00 zł
- dotacja na projekt „Modernizacja zbiornika wodnego w Anielinie” refundacja - 96 529,00 zł
- dotacja na projekt „Nowoczesne technologie w zasięgu każdego ucznia” – 573 947,28 zł
- dotacja na projekt „Szkolenia dla mieszkańców Gminy Krzywda” – 29 150,43 zł
- dotacja na projekt „Niepokonani 2” – 571 760,46 zł
- dotacja celowa na projekt „Erasmus +” w Krzywdzie – 124 548,56 zł
- dotacja na projekt „Międzygminne wsparcie rodziny” - 26 708,00 zł
- dotacja na projekt „Krzywda plus – przez aktywność do rozwoju” – 260 378,19 zł
- dotacja na projekt „Moje wesołe przedszkole” 344 439,38 zł
- dotacja na projekt „Odnawialne źródła energii” etap I – 24 625,32 zł
- dotacja na projekt „Termomodernizacja budynku Zespołu Szkół w Hucie Dąbrowie” – 784 053,64 zł
- dotacja na projekt „Modernizacja świetlicy w Cisowniku” – 23 525,99 zł
- dotacja na projekt „Kompleksowa i głęboka modernizacja obiektu dworca kolejowego w Krzywdzie” – 31 202,10 zł
- dotacja na projekt „Zagospodarowanie zdegradowanej przestrzeni publicznej – utworzenie Miasteczka Ruchu Drogowego” – 20 444,30 zł

b. Wydatki gminy

Wydatki z budżetu gminy w kwocie 55 657 816,86 zł obejmują:

- wydatki rzeczowe w kwocie - 8 291 984,55 zł
- wynagrodzenia osobowe i pochodne – 21 083 973,55 zł
- udzielone dotacje – 1 598 097,42 zł
- świadczenia na rzecz osób fizycznych – 19 295 916,93 zł
- obsługa długu – 275 792,16 zł
- wydatki inwestycyjne 5 112 52,25 zł

Główne wydatki według działów klasyfikacji budżetowej w roku 2019 przedstawiały się w sposób następujący:

W dziale „600 Transport” wydatkowo 1 877 240,99 zł na zakup materiałów do bieżącego utrzymania oraz remontów dróg gminnych (ulice Nowa i Krótka w miejscowości Krzywda w kwocie 210 170,57 zł); 932 840,95 zł wydatkowano na modernizację drogi w miejscowości Drożdżak (1 105 mb) – 580 140,89 zł; modernizację drogi Okrzeja – Bramka (460 mb) – 141 850,25 zł; modernizację drogi w Teodorowie (912 mb) – 210 849,81 zł. Ponadto zaplanowano dotację na budowę drogi powiatowej Nr 1345 L Krzywda – Okrzeja w wysokości 600 000,00 zł.

Łączne wydatki związane z funkcjonowaniem systemu oświaty wyniosły 21 053 858,24 zł, a ramach działu „854 Edukacyjna Opieka Wychowawcza” wydatkowano 1 065 451,02 zł.

Na realizację programów i usług związanych z ochroną zdrowia wydatkowano 168 826,80 zł.

Wydatki w dziale „852 Pomoc Społeczna” wyniosły 3 502 661,83 zł; a w dziale „855 Rodzina” na wypłatę świadczeń wychowawczych, świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego, kosztów obsługi wyniosły 18 894 039,88 zł.

Wydatki związane z administracją publiczną, w tym na realizację zadań z zakresu administracji rządowej, Rady Gminy, Urzędu Gminy, wspólnej obsługi jednostek samorządu, promocją gminy wyniosły 4 065 411,42 zł.

Wydatki w ramach działu „900 Gospodarka Komunalna i Ochrona Środowiska” w tym na wymianę i wykonanie oświetlenia ulicznego, utrzymanie zieleni, usługi zbiórki i wywozu odpadów wyniosły 1 123 859,56 zł.

Na zadania z zakresu kultury i ochrony dziedzictwa narodowego wydatkowano 1 924 764,10 zł. Wśród wydatków inwestycyjnych kwotę w wysokości 999 620,19 zł zrealizowano na budowę biblioteki publicznej w Hucie Dąbrowie „Biblioteka HD +”, a na realizację pierwszego etapu budowy świetlicy wiejskiej w Radoryżu Smolanym wydatkowano 332 139,45 zł. Dotacja podmiotowa związana z działalnością Gminnej Biblioteki Publicznej wyniosła 499 187,92 zł.

Na realizację zadań z zakresu upowszechniania kultury fizycznej i sportu wydatkowano 164 938,01 zł.

c. Stan zadłużenia:

Kredyty i pożyczki pozostałe do spłaty na dzień 31 grudnia 2019 r. wyniosły 10 280,950,00 zł:

- Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Lublinie – 1 121 750,00 zł
- BGK w Lublinie – 780 000,00 zł
- BOŚ w Lublinie – 580 000,00 zł
- Bank Spółdzielczy w Krzywdzie – 7 799 200,00 zł

Zadłużenie na koniec roku 2018 wynosiło 10 313 630,00 zł

V. PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ OSÓB FIZYCZNYCH

Celem niniejszego zestawienia jest analiza przedsiębiorczości osób fizycznych działających na terenie Gminy Krzywdza w porównaniu do lat ubiegłych. Przedsiębiorczość jest procesem innowacyjnego myślenia, podejmowania działalności gospodarczej na własny rachunek.

Na podstawie zebranych danych należy stwierdzić, iż liczba aktywnych przedsiębiorców zarejestrowanych na terenie gminy wzrasta. Wśród jednostek gospodarczych o stosunkowo zróżnicowanych funkcjach dominują przedsiębiorcy zajmujący się budownictwem.

W stosunku do roku 2018 wzrasta liczba przedsiębiorców związanych z transportem i usługami, maleje zaś udział przedsiębiorców związanych z rolnictwem. Należy nadmienić, iż część przedsiębiorców prowadzi działalność w kilku jednostkach gospodarczych.

L.p.		2017	2018	2019
1.	Liczba przedsiębiorców aktywnych wg. stanu na dzień 31 grudnia	387	394	406
2.	Ilość złożonych wniosków o wpis i wznowienie	50	51	65
3.	Ilość zawieszonych przedsiębiorców	50	54	29
4.	Ilość wykreślonych wpisów	23	22	24
5.	Ilość zmian we wpisie	104	94	154

Liczba przedsiębiorców na podstawie kodu Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD)

L.p.		2018	2019
1.	Budownictwo	156	161
2.	Handel	90	85
3.	Przetwórstwo	51	50
4.	Transport	40	61
5.	Usługi	22	35
6.	Rolnictwo	12	8
7.	Inne	76	71

W stosunku do roku 2018 wzrasta liczba kobiet aktywnych gospodarczo. W roku 2019 kobiety stanowiły 35 % mężczyźni zaś 65 % wśród przedsiębiorców. Analogicznie w roku 2018 kobiety stanowiły 30 %, a mężczyźni 70 %.

VI. POMOC PUBLICZNA DLA ROLNIKÓW

W ramach pomocy dla rolników w postaci zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego, wykorzystywanego w produkcji rolnej, w roku 2019 złożono 1412 wniosków na łączną kwotę 721 769,83 zł. Dla porównania w roku 2018 złożono 1233 wniosków na kwotę 492 207,09 zł, a w roku 2017 – 1246 wniosków na kwotę 486 622,30 zł.

L.p.	Wyszczególnienie	Ogółem
1.	Liczba złożonych wniosków o zwrot podatku akcyzowego	1412 szt.
2.	Powierzchnia użytków rolnych w gminie	11 954,00 ha
3.	Łączna powierzchnia użytków rolnych zgłoszona przez producentów rolnych we wnioskach o zwrot podatku akcyzowego	6 728,69 ha
4.	Łączna średnia roczna liczba dużych jednostek przeliczeniowych bydła zgłoszona przez producentów rolnych we wnioskach o zwrot podatku akcyzowego	5720,37 szt.
5.	Łączna ilość litrów oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej wynikająca z dołączonych przez producentów rolnych do wniosków o zwrot podatku faktur VAT lub kopii tych faktur	721 769,83 zł
6.	Łączna kwota rocznego limitu zwrotu podatku akcyzowego zgodnie z art.4 ust.2 ustawy z dnia 10 marca 2006 roku o zwrocie podatku akcyzowego i zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej	844 480,20 zł
7.	Kwota dokonanego zwrotu podatku akcyzowego producentom rolnym w okresie sprawozdawczym	721 769,83 zł

VII. GOSPODARKA ODPADAMI KOMUNALNYMI

Jednym z głównych celów systemu gospodarki odpadami komunalnymi jest realizowanie obowiązków wynikających z dyrektyw unijnych i przepisów krajowych, czyli osiągnięcie we wskazanym terminie odpowiednich poziomów recyklingu. W 2019 roku odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych z terenu gminy wykonywała firma wybrana w drodze przetargu tj.: EKOLIDER Jarosław Wyglądała, Lucin 4, 08-400 Garwolin.

Na dzień 31.12.2019 roku 2 754 właścicieli nieruchomości złożyło deklarację o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, w tym 2 706 właścicieli zadeklarowało selektywną zbiórkę odpadów, natomiast – 48 właścicieli nieselektywną. Systemem gospodarki odpadami obejmuje także 161 nieruchomości niezamieszkałych, gdzie 148 właścicieli zadeklarowało selektywny sposób zbierania odpadów, a 13 właścicieli wskazało wariant nieselektywny.

W roku 2018 deklarację złożyło 2739 właścicieli nieruchomości (w tym 2686 selektywną zbiórkę odpadów i 53 nieselektywną), a także ze 159 nieruchomości niezamieszkałych (136 właścicieli zadeklarowało selektywny sposób zbierania odpadów, a 23 – nieselektywny)

Dochody z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w 2019 roku wynosiły 782 047,69 zł, zaś zaległości – 110 041,17 zł. W roku poprzednim dochody wyniosły 573 786,90 zł, a zaległości 92 694,01 zł.

Aby minimalizować zaległości z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi podejmowano następujące działania:

- a) kierowano informacje przypominające dłużnikowi o zaległościach w formie ustnej przez telefon, wiadomości tekstowe oraz pisma urzędowe.
- b) wszczęto 123 postępowania administracyjnych oraz wydano 16 decyzji, przy 100 postępowaniach i 67 decyzjach w roku 2018.
- c) wystawiono 170 upomnień wzywających do uregulowania należności oraz wystawiono 122 tytuły wykonawcze o wszczęciu egzekucji przesłane do Urzędu Skarbowego, przy 142 upomnieniach i 142 tytułach wykonawczych w roku 2018.

W 2019 roku firma EKOLIDER odebrała łączną masę odpadów komunalnych - 1 454,181 Mg (ton). W roku 2018 było to 1 389,295 Mg, zaś w 2017 roku – 1 337,32 Mg.

W 2019 roku ogólny koszt wywozu w/w odpadów wyniósł 619 339,80 zł, w tym za odpady segregowane – 201 885,30 zł, zaś za niesegregowane – 417 454,50 zł. W roku 2018 koszt ten wyniósł 429 941,90 zł (segregowane – 242 450,10 zł; niesegregowane 187 491,80 zł)

Biorąc pod uwagę dane statystyczne z Urzędu Gminy Krzywdza w 2019 roku w przeliczeniu na 1 mieszkańca, który złożył deklarację przypada 0,177 Mg - 177,06 kg, w tym 89,87 kg odpadów segregowanych i 87,19 kg odpadów niesegregowanych. W roku 2018 w przeliczeniu na mieszkańca przypadało 0,166 Mg to jest 166 kg.

Mimo stopniowego wzrostu ilości odpadów wytwarzanych przez mieszkańców, a także rosnących kosztów systemu gospodarowania odpadami, należy stwierdzić, że świadomość ekologiczna w procesie właściwej segregacji odpadów wśród mieszkańców sukcesywnie wzrasta.

VIII. DZIAŁALNOŚĆ ZAKŁADU GOSPODARKI KOMUNALNEJ

Zakład Gospodarki Komunalnej w Krzywdzie jest samorządowym zakładem budżetowym powołanym na podstawie Uchwały nr VI/49/1995 Rady Gminy w Krzywdzie z dnia 30 marca 1995 r.

Zakład Gospodarki Komunalnej w Krzywdzie prowadzi działalność w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę oraz zbiorowego odprowadzania ścieków. Zobowiązany jest do zapewnienia ciągłości dostaw i odpowiedniej jakości wody oraz niezawodnego odprowadzania ścieków mając na uwadze ochronę interesów odbiorców usług oraz wymagań ochrony środowiska, a także optymalizację kosztów.

Podstawowym przedmiotem działalności Zakładu jest:

- pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody,
- odprowadzanie i oczyszczanie ścieków,

Zakład Gospodarki Komunalnej w Krzywdzie ul. Kolejowa 30 B, 21-470 Krzywda posiada w trwałym zarządzie 2 ujęcia wody:

- Ujęcie wody Podosie nr decyzji ROŚ.6223-61/2007-5 ważna do: 17.09.2027
- Ujęcie wody Krzywda nr decyzji ROŚ.6341.41.2014-5 ważna do: 19.05.2024

oraz 3 oczyszczalnie ścieków:

- Oczyszczalnia ścieków Huta Dąbrowa nr decyzji ROŚ.6341.26.2014-6 ważna do: 29.04.2024
- Oczyszczalnia ścieków Krzywda nr decyzji ROŚ.6341.42.2014-5 ważna do: 19.05.2024
- Oczyszczalnia ścieków Okrzeja nr decyzji ROŚ.6341.68.2015-5 ważna do: 19.09.2025

Zakład Gospodarki Komunalnej w Krzywdzie zaopatruje w wodę następujące miejscowości:

- wodociąg Krzywda: Budki, Cisownik, Drożdżak, Fiukówka, Huta Radoryska, Kożuchówka, Krzywda, Nowy Patok, Okrzeja, Orle Gniazdo, Radoryż Kościelny, Radoryż Smolany, Ruda, Stary Patok, Szczalb, Wielgolas, Wola Okrzejska, Zimna Woda
- wodociąg Podosie: Feliksin, Gołe Łazy, Huta Dąbrowa, Kasyldów, Laski, Podosie, Teodorów, łączna długość sieci wodociągowej na koniec 2019 wynosi: 160,12 km w tym: wodociąg

Krzywda 130,22 km, wodociąg Podosie 29,9 km.

łączna liczba wszystkich przyłączy wodociągowych to 2864 szt. a liczba mieszkańców korzystających z wodociągu 1105 os. w tym:

- wodociąg Krzywda: 2296 szt. przyłączy wodociągowych i 8468 mieszkańców,
- wodociąg Podosie: 569 szt. przyłączy wodociągowych i 2537 mieszkańców,

W 2019 roku wykonano 30 szt. przyłączy wodociągowych o łącznej długości 0,97 km w tym:

- wodociąg Krzywda: 21 sztuk,
- wodociąg Podosie: 9 sztuk,

Zakład Gospodarki Komunalnej w Krzywdzie oczyszcza ścieki odprowadzane siecią kanalizacyjną z następujących miejscowości:

- oczyszczalnia Krzywda: Krzywda,
- oczyszczalnia Okrzeja: Okrzeja,
- oczyszczalnia Huta Dąbrowa: Huta Dąbrowa, Podosie,

łączna długość sieci kanalizacyjnej na koniec 2019 roku wynosi: 29,6 km w tym:

- sieć kanalizacyjna Krzywda – 9,9 km,
- sieć kanalizacyjna Huta Dąbrowa – 13,7 km,
- sieć kanalizacyjna Okrzeja – 6,0 km,

łączna liczba wszystkich przyłączy kanalizacyjnych wynosi 816 szt. a liczba mieszkańców

korzystających z kanalizacji 2187 os. w tym:

- Krzywda: 367 przyłączy i 990 mieszkańców
- Huta Dąbrowa i Podosie: 318 przyłączy i 681 mieszkańców
- Okrzeja: 131 przyłączy i 454 mieszkańców

W 2019 roku wykonano 9 szt. przyłączy kanalizacyjnych o łącznej długości 117 m w tym:

- Krzywda: 5 szt.
- Huta Dąbrowa: 4 szt.
- Okrzeja: 0 szt.

Na terenie gminy Krzywda z usług wodociągowych korzysta ok. 98 % ludności, natomiast z usług kanalizacyjnych korzysta ok. 30 % mieszkańców. Lokalny rynek odbiorców usług wodociągowo-kanalizacyjnych charakteryzuje się stałym, chociaż nieznacznym przyrostem ich liczby. Pobór wody przez mieszkańców gminy Krzywda w 2019 r. cechował ilościowy wzrost w stosunku do roku poprzedniego, na co zasadniczy wpływ miały warunki meteorologiczne. Natomiast ilość odbieranych ścieków w roku 2019 wykazuje nieznaczny trend wzrostowy.

W 2019 r. z ujęcia wody Krzywda wydobyto 438644,00 m³ wody, sprzedano 302946,10 m³, straty wyniosły 135697,90 m³, natomiast z ujęcia wody Podosie wydobyto 127735,00 m³ wody sprzedano 101410,40 m³ straty wyniosły 26324,60 m³.

Ścieki odprowadzone kanalizacją w 2019 r:

- oczyszczalnia Krzywda: 48 239 m³
- oczyszczalnia Okrzeja: 11 572 m³
- oczyszczalnia Huta Dąbrowa: 28 669 m³

Ścieki dowożone wozami asenizacyjnymi w 2019 r przedstawiają się następująco:

- oczyszczalnia Krzywda: 3385m³
- oczyszczalnia Okrzeja: 577m³
- oczyszczalnia Huta Dąbrowa: 1018m³

Zakład zobowiązany jest do zapewnienia sprawności posiadanych urządzeń i przyłączy wodociągowych, do realizacji usług dostawy wody w wymaganej ilości i jakości, pod odpowiednim ciśnieniem oraz urządzeń i przyłączy kanalizacyjnych do realizacji usług odprowadzania (w tym oczyszczania ścieków) - w sposób ciągły i niezawodny, zgodnie z obowiązującymi przepisami. Sieci wodociągowo-kanalizacyjne, którymi dostarczana jest woda i odprowadzane są ścieki wymagają stałych remontów i modernizacji. W 2019 r. Zakład dokonał modernizacji 2 przepompowni ścieków w zakresie wymiany pomp i osprzętu oraz aparatury kontrolno-pomiarowej, sterowania i wizualizacji procesów co wpłynęło na optymalizację kosztów energii i bieżące informowanie o awariach sieci

kanalizacyjnej i przepompowni.

W zakresie jakości świadczonych usług Zakład realizuje zadania określone:

- w zezwoleniu wydanym na prowadzenie działalności w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków
- regulaminie dostarczania wody i odprowadzania ścieków,
- umowach z poszczególnymi odbiorcami usług wodociągowo-kanalizacyjnych,
- przepisach prawnych dotyczących: ochrony środowiska, prawa wodnego, zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków.

W celu poprawy jakości usług Zakład prowadzi bieżącą i stałą kontrolę parametrów jakościowych wody. Stały nadzór nad jakością wody prowadzi, zgodnie z ustawowym obowiązkiem, Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna. We własnym zakresie Zakład wykonuje pomiary poprawności procesu uzdatniania wody. Ponadto prowadzona jest regularna kontrola jakości wody podawanej do sieci w ramach monitoringu kontrolnego – raz na kwartał, oraz w ramach monitoringu przeglądowego – raz w roku. Badania wykonuje na zlecenie akredytowane laboratorium zewnętrzne.

Na oczyszczalniach ścieków zgodnie z warunkami pozwolenia wodnoprawnego i obowiązującymi przepisami wykonywane są raz na kwartał analizy ścieków oczyszczonych i surowych przez laboratorium zewnętrzne posiadające wymagane akredytacje.

Dla poprawy jakości obsługi usługobiorców Zakład prowadzi systematyczną kontrolę pracy sieci wodociągowej i kanalizacyjnej. Pozwala to na bezzwłoczne usuwanie wszelkich awarii na sieciach, częstokroć w terminie wyprzedzającym ewentualne zgłoszenie awarii przez osoby spoza Zakładu. Należy dodać, że na szybkość i sprawność usuwania awarii na sieci wodno - kanalizacyjnej duży wpływ ma również gotowość pracowników Zakładu, przyspieszająca podjęcie działań w przypadkach zgłoszeń o awarii poza normalnymi godzinami pracy Zakładu, a także w niedziele i święta.

Zakład prowadzi także inną działalność statutową obejmującą m.in.:

- rozbudowę i modernizację sieci wodociągowej i kanalizacyjnej,
- utrzymania i konserwacji urządzeń komunalnych,
- utrzymania, remontów i modernizacji dróg gminnych, ulic, chodników, przepustów i rowów odwadniających.
- utrzymania czystości, porządku na terenach komunalnych i użyteczności publicznej,
- usług budowlano-remontowych i transportowo-sprzętowych,
- zimowego utrzymania dróg, placów i chodników,
- prowadzenia konserwacji i modernizacji oświetlenia ulicznego,
- utrzymania zieleni gminnej i zadrzewień.

Na rzecz Gminy Krzywda w 2019 roku Zakład Gospodarki Komunalnej świadczył następujące usługi:

1. Utrzymanie w należyтым stanie technicznym 1020 szt. oświetlenia ulicznego na terenie gminy.
2. Posypywanie dróg gminnych mieszanką piasku z solą
3. Niwelacja dróg gminnych
4. Koszenie poboczy dróg gminnych
5. Karczowanie, odkrzaczanie i koszenie zieleni na terenie gminy
6. Przebudowa, rozbudowa i modernizacja linii oświetlenia ulicznego w miejscowościach Krzywda ul. Kolejowa, ul. Żytnia, ul. Żwirowa, Podosie, Gołe Łazy, Okrzeja, Zimna Woda
7. Wyniesienie układu pomiarowo-sterującego oświetleniem ulicznym w miejscowości Szczalb, Kożuchówka,
8. Naprawa instalacji elektrycznej świetlica wiejska Gołe Łazy
9. Montaż koszy ulicznych
10. Czyszczenie toalet przenośnych
11. Rozbiórka zjazdu gruntowego i wykonanie przepustu fi 400 na targowisku w Okrzei
12. Wykonanie przepustu pod drogą gminną w miejscowości Teodorów

Zakład Gospodarki Komunalnej posiada następujące środki transportu:

- Volkswagen Transporter 1,9 TD
- Ciągnik rolniczy FARMER
- Śmieciarka Mercedes 1722
- Citroen Berlingo
- Przyczepa rolnicza Cynkomet
- Samochód asenizacyjny DAF o pojemności 9 m³
- Samochód wywrotka Iveco Daily DMC 3,5t
- Samochód Skoda Octavia

oraz maszyny i urządzenia

- Agregaty prądotwórcze 3 szt.
- Zagęszczarki 2 szt.
- Elektryczna waga samochodowa
- Kosiarka bijakowa WOMBAT
- Koparko ładowarka NEW Holand LB95B
- Koparko-ładowarka Case 580SK

- Posypywarka piasku
- Pług śnieżny Typ F
- Pług boczny 2 m
- Maszyna do przecisków

Zakład Gospodarki Komunalnej obsługuje także Punkt selektywnej zbiórki odpadów komunalnych, na którym w 2018 roku zostały przyjęte następujące odpady:

1. Zużyte opony - 0,295 Mg
  2. Gruz ceglany - 0,260 Mg
  3. Odpady innych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia - 0,130 Mg
  4. Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 170901, 170902, 170903 (kod odpadów) - 15,253 Mg
  5. Lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć - 0,110 Mg
  6. Leki inne niż wymienione w 200131 - 0,059 Mg
  7. Farby, tusze, farby drukarskie, kleje, lepiszczce i żywice inne niż wymienione w 200127 - 0,067 Mg
  8. Baterie i akumulatory łącznie z bateriami i akumulatorami wymienionymi w 160601, 160602, 160603 oraz niesortowane baterie i akumulatory - 0,028 Mg
  9. Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 200121, 200123 zawierające niebezpieczne składniki - 0,220 Mg
  10. Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 200121, 200123, 200135 - 0,759 Mg
  11. Odpady wielkogabarytowe - 4,245 Mg
- łącznie przyjęto 21,425 Mg odpadów i przekazano do firmy Ekolider Jarosław Wyglądała Lucin. W roku 2018 było to 7,315 Mg odpadów.

W 2019 roku w Zakładzie Gospodarki Komunalnej przeciętne zatrudnienie wynosiło 13 osób w tym następujący pracownicy:

1. Biurowi 4 osoby: na etatach Dyrektora, Głównej księgowej, specjalisty ds. osobowych i płac, referent rozliczeniowy,
2. Konserwator instalacji elektrycznych - 1 osoba,
3. Operator urządzeń budowlanych i sprzętu specjalistycznego - 1 osoba,

4. Kierowca samochodu ciężarowego, konserwator instalacji wodno-kanalizacyjnych - 1 osoba,
5. Kierowca ciągnika, konserwator urządzeń wodno-kanalizacyjnych, brygadzysta – 1 osoba,
6. Robotnik – 1 osoba
7. Inkasent – 1 osoba
8. Maszynista oczyszczalni ścieków - 3 osoby

IX. DROGOWNICTWO

Na terenie Gminy Krzywda znajduje się około 140 km dróg gminnych i 70 km dróg powiatowych. W trosce o bezpieczeństwo mieszkańców oraz uczestników ruchu, dokonywano sukcesywnych remontów, niwelowania nierówności, wypełniania ubytków w nawierzchni drogowej.

W okresie zimowym 2018/2019 oraz 2019/2020 dbano o odpowiednie przygotowanie do odśnieżania dróg.

W roku 2019 wykonano prace na następujących odcinkach dróg gminnych:

- Przebudowa nawierzchni drogi Okrzeja – Bramka – nawierzchnia bitumiczna 460 metrów długości.
- Remont ul. Nowej oraz ul. Krótkiej w Krzywdzie – nawierzchnia bitumiczna 440 m.
- Przebudowa drogi w miejscowości Drożdżak – nawierzchnia bitumiczna 1105 m.
- Modernizacja nawierzchni drogi w Teodorowie – nawierzchnia bitumiczna 912 m.

Jednocześnie na terenie Gminy Krzywda w latach 2019 - 2020 modernizowano drogi powiatowe na odcinkach Hordzieżka – Wola Okrzejska; Krzywda – Wola Okrzejska oraz Wola Okrzejska – Okrzeja. Projekty te współfinansowane są przez Gminę Krzywda oraz Powiat Łukowski.

Łącznie na zadania bieżące, inwestycyjne oraz usługi z zakresu drogownictwa wydatkowo 1 877 240,99 zł.

X. ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENNE

Aktualnie Gmina Krzywda nie posiada obowiązującego zagospodarowania przestrzennego, dlatego też każda kolejna inwestycja budowlana wiąże się z wydaniem decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu. W roku 2019 wydanych zostało 115 decyzji w tym:

- 65 decyzji dotyczących zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej
- 11 decyzji dotyczących zabudowy usługowej
- 39 decyzji dotyczących zabudowy innej

Analogicznie w roku 2018 zostało wydanych 122 decyzji, a rok wcześniej – 145 decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu. Analiza porównawcza za lata 2017-2019 przedstawia się w sposób następujący:

L.p.	Rodzaj decyzji	2017	2018	2019
1.	Decyzje dot. zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej	85	71	65
2.	Decyzje dot. zabudowy usługowej	5	10	11
3.	Decyzje dot. zabudowy innej	54	41	39
4.	Decyzje dot. zabudowy wielorodzinnej	1	-	-

Ponadto wydanych zostało 10 decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego, w roku 2018 takich decyzji zostało wydanych 9.

W roku 2019 ustalono 33 nowych numerów porządkowych budynków, w latach poprzednich zaś: 35 w roku 2018 oraz 32 w roku 2017.

XI. GOSPODARKA NIERUCHOMOŚCIAMI

Stan nieruchomości stanowiących własność Gminy Krzywdą, na dzień 31 grudnia 2019 r. wynosił – 332,3942 ha, w porównaniu do 2018 r. – 325,57 ha oraz 2017 r.– 322,36 ha, zwiększył się o następujące nieruchomości:

1. Fiukówka: nieruchomość nr 146/4 o pow. 0,2800 ha; nieruchomość nr 146/7 o pow. 0,2500 ha; nieruchomość nr 147/2 o pow. 0,3500 ha;
2. Huta Dąbrowa: nieruchomość 17/7 o pow. 0,0060 ha na poszerzenie ulicy Spółdzielczej.
3. Krzywdą: nieruchomość nr 170/19 o pow. 0,0168 ha na poszerzenie ulicy Ogrodowej.
4. Krzywdą: nieruchomość nr 167/24 o pow. 0,0155 ha na poszerzenie ulicy Michała Wołodajewskiego.
5. Krzywdą: nieruchomość nr 167/26 o pow. 0,0145 ha na poszerzenie ulicy Szkolnej.
6. Krzywdą: nieruchomość nr 1390/22 o pow. 1,8353 ha - regulacja stanu prawnego ulic: Czerwonego Kapturka, Strażackiej i Przemysłowej.
7. Krzywdą: nieruchomość nr 1390/25 o pow. 0,1063 ha - regulacja stanu prawnego zatoki obok dworca kolejowego w Krzywdzie.
8. Krzywdą: nieruchomość nr 1390/21 o pow. 0,5580 ha - regulacja stanu prawnego ulicy Kolejowej.
9. Krzywdą: nieruchomość nr 168/13 o pow. 0,0106 ha na poszerzenie ulicy Michała Wołodajewskiego.
10. Krzywdą: nieruchomość nr 168/15 o pow. 0,0113 ha na poszerzenie ulicy Szkolnej w Krzywdzie.
11. Nowy Patok: nieruchomość nr 518 o pow. 0,3100 ha - grunt na budowę świetlicy wiejskiej.

XII. OCHRONA ŚRODOWISKA I PLAN GOSPODARKI NISKOEMISYJNEJ DLA GMINY KRZYWDA NA LATA 2015 – 2020.

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej stanowi dokument o charakterze strategicznym, określający priorytetowe działania w rozwoju gminy służące poprawie środowiska naturalnego przez ograniczanie wykorzystywania paliw kopalnych, wdrażanie wydajnych rozwiązań energetycznych, zwiększanie wykorzystania energii odnawialnych i wprowadzanie proekologicznych innowacji.

Wśród zadań z zakresu gospodarki niskoemisyjnej Gmina realizuje zagadnienia z zakresu termomodernizacji obiektów użyteczności publicznej, wzrostu wykorzystywania odnawialnych źródeł energii przez mieszkańców, stałego podnoszenia świadomości ekologicznej przez edukację, oraz działania służące poprawie bezpieczeństwa energetycznego i ekologicznego.

Jednym z zadań realizowanych przez gminę jest usuwanie wyrobów zawierających azbest od osób fizycznych w ramach realizacji projektu pod nazwą. „System gospodarowania odpadami azbestowymi na terenie województwa lubelskiego”, współfinansowanego ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014 – 2020:

- Nabór I (termin: 21.05.2018- 8.06.2018) – 87 zgłoszeń lokalizacji (wniosków);
- Nabór II (termin: 17.10.2018- 30.11.2018) - 37 zgłoszeń lokalizacji (wniosków);
- Nabór III (termin: 6.05.2019- 24.05.2019) - 50 zgłoszeń lokalizacji (wniosków);
- Nabór IV (termin: 25.05.2020- 3.07.2020) – realizowany obecnie, na dzień 26.05.2020 r. wpłynęło 34 zgłoszeń lokalizacji (wniosków).

Realizacja projektu przewidziana jest do dnia 31 grudnia 2021 roku.

XIII. DZIAŁALNOŚĆ GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W KRZYWDZIE

Realizacją zadań z zakresu pomocy społecznej zajmuje się przede wszystkim Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Krzywdzie, a także Środowiskowy Dom Samopomocy w Anielinie oraz Dzienny Dom „Senior – WIGOR”.

Planowany budżet Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej na dzień 31 grudnia 2019 wynosił 21 391 791,49 zł, z czego na zadania własne, zadania zlecone, realizację projektów wydatkowano kwotę 20 984 240,23 zł.

W roku oceny – 2019, kadra Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej liczyła 24 osoby:

- dyrektor
- 8 pracowników socjalnych (2 osoby przebywały na zasiłku macierzyńskim)
- 15 osób stanowią pozostali pracownicy

Spośród zatrudnionych w ośrodku pracowników 22 posiada wykształcenie wyższe, 2 wykształcenie średnie. Specjalizację I i II stopnia w zawodzie pracownika socjalnego posiada

6 pracowników socjalnych. Wśród pracowników 2 osoby posiadają specjalizację w organizacji pomocy społecznej.

Pomoc i wsparcie w roku 2019 uzyskało 1298 osób co stanowi 12,09 % wszystkich mieszkańców gminy. W stosunku do roku 2018 łączna liczba korzystających z pomocy zwiększyła się o 78 osób. Natomiast liczba rodzin, którym przyznano świadczenie z pomocy społecznej zmniejszyła się w stosunku do roku poprzedniego o 1 rodzinę i wynosi 187. W przypadku długotrwale korzystających z pomocy społecznej ich liczba osiągnęła poziom 62 osób, co oznaczało spadek w stosunku do roku 2018 o 13 osób. W gminie Krzywda najczęściej występującymi przyczynami trudnej sytuacji życiowej, a jednocześnie powodem do ubiegania się o pomoc społeczną było: ubóstwo, długotrwała choroba, niepełnosprawność, bezrobocie, wielodzietność, alkoholizm.

Liczba pobierających w roku 2019 zasiłek rodzinny wyniosła 627 rodzin i w porównaniu z rokiem 2018 jest to spadek o 67 rodzin. W 2019 roku w ramach świadczeń rodzinnych wypłacono 3 104 598,26 zł. Jest to spadek o 198 920,01 zł w porównaniu do roku 2018. Łącznie na wypłatę świadczeń rodzinnych wraz z dodatkami, funduszu alimentacyjnego, składek na ubezpieczenia społeczne, zasiłków dla opiekunów, świadczeń „Za życiem” wraz z kosztami obsługi wydatkowano kwotę 5 800 351,04 zł.

Zmniejszenie zapotrzebowania na pomoc finansową z pomocy społecznej dla rodzin z dziećmi związane jest bezpośrednio z realizacją rządowego programu „Rodzina 500 plus”. Łącznie na świadczenia wychowawcze 500 plus w 2019 roku zostało wypłacone rodzinom 11 522 931 zł. W porównaniu do roku poprzedniego jest to wzrost o 1 174 996 zł. co spowodowane jest przede wszystkim ustawowym przyznaniem od lipca 2019 roku świadczenia na pierwsze dziecko. W grudniu 2019 roku świadczenie wypłacone było 1136 rodzinom w kwocie 1 080 622, 77 zł na 2162 dzieci.

W 2019 roku 28 rodzin korzystało z funduszu alimentacyjnego (tyle samo co w roku 2018). Kwota świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego wyniosła w 2019 roku 221 457 zł. Jest to wzrost o 9 687 zł w porównaniu do roku poprzedniego, a wynika on ze wzrostu wysokości alimentów przyznawanych przez sądy. W ramach działań wobec dłużników alimentacyjnych odzyskano kwotę 119 032,80 zł z czego 26 699,18 zł przekazano na dochód Gminy Krzywda.

Jednocześnie należy dodać, że z roku na rok wzrasta zapotrzebowanie na usługi dla osób starszych. W 2019 roku z tego typu usług korzystało 16 osób, jest to wzrost o 2 osoby w porównaniu co roku poprzedniego. Jedną z konsekwencji wydłużającego się życia ludzkiego jest zwiększająca się liczba osób potrzebujących całodobowego wsparcia w postaci pobytu w domach pomocy społecznej. Na koniec 2019 roku 12 osób przebywało w takich placówkach (w całym roku było to 13 osób). Łączny koszt utrzymania mieszkańców Gminy Krzywda w domach pomocy społecznej wyniósł 219 346,51 zł.

Na zapewnienie 15 miejsc dla dzieci pochodzących z terenu Gminy Krzywda w rodzinach zastępczych wydatkowano 93 642,31 zł, natomiast na opłacenie pobytu 1 dziecka w placówce opiekuńczo – wychowawczej wydatkowano kwotę 28 360,36 zł. W celu minimalizowania ryzyka umieszczenia w systemie pieczy zastępczej kolejnych dzieci w 2019 roku pracowało z 11 rodzinami 2 asystentów rodziny. Budżet na wydatki związany z zatrudnieniem asystentów rodziny wyniósł 60 168,08 zł.

Dużym zainteresowaniem mieszkańców cieszy się pomoc w ramach programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa z którego co roku korzysta 1400 osób, którym przekazano ponad 68 ton żywności. Wartość produktów żywnościowych rozdanych mieszkańcom w ramach tego programu wynosi 305 000 zł.

Wychodząc naprzeciw potrzebom społecznym Gminny Ośrodek Pomocy Rodzinie podjął się realizacji działań współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego:

- „Niepokonani 2”
- „Krzywda plus – przez aktywność do rozwoju”

Projekty te oferowały wsparcie w zakresie powrotu na rynek pracy poprzez szkolenia zawodowe i 6-miesięczne staże. W obu projektach uczestniczyło 54 osoby (36 staży).

Program „Niepokonani 2” ośrodek realizuje od dnia 01.11.2017 r. w roku 2019 na realizację programu wydatkowano kwotę 524 400,46 zł. Natomiast na wypłatę zasiłków celowych, specjalnych, okresowych dla projektu z budżetu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej wydatkowano 69 270,24 zł.

Począwszy od dnia 01.01.2018 do dnia 31.12.2019 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizował projekt „Krzywda plus – przez aktywność do rozwoju”, który zakładał reintegrację i rehabilitację społeczno – zawodową prowadzoną przez Klub Integracji Społecznej. Celem projektu był wzrost integracji społecznej oraz poprawa dostępu do rynku pracy dla osób wykluczonych lub zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym poprzez realizację kompleksowych programów aktywizacji oraz usług reintegracji i rehabilitacji społeczno – zawodowej w ramach Klubu Integracji Społecznej. Na realizację projektu w roku 2019 wydatkowano kwotę 260 378,19 zł. Na wypłatę zasiłków celowych, specjalnych dla projektu z budżetu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej wydatkowano 15 720,00 zł.

Kolejny realizowany projekt w okresie 01.01.2019 – 31.12.2020 r. to „Międzygminne specjalistyczne wsparcie rodziny”. W projekcie tym rodziny otrzymują wsparcie w postaci usług specjalistów, mediatora, psychologa, psychologa dziecięcego, psychiatry środowiskowego, terapeuty rodzin, specjalistów do spraw uzależnień, przemocy i prawnika. Budżet na rok 2019 dla projektu został wykorzystany w kwocie 26 708,00 zł.

W najbliższych latach Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizować będzie programy: „Niepokonani 3” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata

2014-2020 Osi Priorytetowej 11 Włączenie społeczne, Działanie 11.1 Aktywne włączenie. Całkowita wartość projektu to 1 025 656,00 zł (dofinansowanie 871 807,60 zł, wkład własny 153 848,40 zł). Projekt realizowany będzie w latach 2020-2021, a także „Niepokonani 4” w ramach tego samego działania na lata 2022-2023. Całkowita wartość projektu wyniesie 1 035 976,00 zł (dofinansowanie 880 579,60 zł, wkład własny 155 396,40 zł). Projekty te obejmą swoim działaniem 48 osób w ciągu 2 lat, z których 20 osób będzie mogło skorzystać z 6 miesięcznych staży.

XIV. OCHRONA ZDROWIA

Zadania z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej na terenie Gminy Krzywda realizuje Samorządowy Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Krzywdzie. Zadania wynikające z umowy z Narodowym Funduszem Zdrowia o udzielanie świadczeń gwarantowanych w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej realizowane są w Ośrodku Zdrowia w Krzywdzie, Okrzei i Hucie Dąbrowie.

Według stanu na dzień 31.12.2019 w Samorządowym Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej zatrudnionych było 21 osób w tym 18 osób na umowę o pracę, 2 osoby na kontrakcie (lekarze) oraz jedna osoba na umowę zlecenie:

- 4 lekarzy (zatrudnienie - 2 osoby na umowę o pracę, 2 osoby na kontrakcie) w tym ze specjalizacją - 3 osoby - lekarz rodzinny, 1 osoba - lekarz pediatra
- 1 felczer
- 7 pielęgniarek
- 1 położna
- 3 pracownicy administracji (główny księgowy, informatyk, referent)
- 5 pracowników obsługi (4 sprzątaczkę, 1 palacz co. - umowa zlecenie)

Liczba pacjentów zapisanych na dzień 31.12.2019 do :

- lekarza podstawowej opieki zdrowotnej wynosiła - 8116
- pielęgniarki podstawowej opieki zdrowotnej - 8140
- położnej podstawowej opieki zdrowotnej - 3985
- pielęgniarki szkolnej - 1433 w tym objętych opieką fluorkową - 774

Zestawienie z wykonanych usług przez Samorządowy Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Krzywdzie w okresie I-XII 2019 r. przedstawia się następująco:

Wizyty lekarskie ogółem 39.495 w tym:

- Ośrodek Zdrowia Krzywda - 25.069
- Ośrodek Zdrowia Huta Dąbrowa - 8.149

- Ośrodek Zdrowia Okrzeja - 6.277

Wizyty pielęgniarskie (patronażowe)

- Ośrodek Zdrowia Krzywdą - 108

- Ośrodek Zdrowia Huta Dąbrowa - 8

- Ośrodek Zdrowia Okrzeja - 23

- Wizyty położnej (patronażowe u noworodków) - 431

Wykonane inwestycje przez Samorządowy Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w 2019 r. to:

- klimatyzacja serwerowni w Ośrodku Zdrowia w Krzywdzie
- wykonanie ogrodzenia posesji Ośrodka Zdrowia w Krzywdzie
- wykonanie oświetlenia parkingu przy Ośrodku Zdrowia w Krzywdzie
- zakup mebli do gabinetu lekarskiego w Ośrodku Zdrowia w Okrzei
- zakup sprzętu: drukarek i niszczarek.

XV. OŚWIATA

Na terenie gminy funkcjonuje: 6 Zespołów Szkół: w Fiukówce, w Hucie Dąbrowie, w Krzywdzie, w Okrzei, w Radoryżu Smolanym, w Woli Okrzejskiej w skład których wchodzi szkoła podstawowa i przedszkole, a także Szkoła Podstawowa w Radoryżu Kościelnym z Punktem Przedszkolnym oraz Samorządowy Żłobek w Krzywdzie.

Łączna liczba uczniów i zatrudnionych nauczycieli w poszczególnych szkołach przedstawia się następująco:

Nazwa placówki	Liczba uczniów	Liczba etatów nauczycieli	Liczba etatów pracowników obsługi
ZS w Fiukówce	130	16,09	7,00
ZS w Hucie Dąbrowie	274	35,12	14,50
ZS w Krzywdzie	383	36,17	14,25
ZS w Okrzei	228	32,12	10,50
ZS w Radoryżu Smolanym	157	15,00	8,00
ZS w Woli Okrzejskiej	127	16,01	6,13
SP w Radoryżu Kościelnym	119	17,06	7,00

Samorządowy Żłobek w Krzywdzie	50	-	12,45
-----------------------------------	----	---	-------

Obsługę administracyjno – finansową placówek oświatowych pełni Gminny Zespół Ekonomiczno – Administracyjny Szkół w Krzywdzie, którego zatrudnienie przedstawia się następująco: dyrektor, główna księgowa, księgowa, starszy księgowy, 2 starszych referentów, 1 referent (0,33 etatu), 5 opiekunów dzieci i młodzieży w trakcie przewozu do i ze szkoły (2,93 etatu), referent ds. obsługi projektu, 1 kierowca autobusu szkolnego.

Do najważniejszych inwestycji w 2019 r. należy:

- zakup monitora interaktywnego do Zespołu Szkół w Krzywdzie w ramach projektu „Moje Wesołe Przedszkole”.

Autobusem szkolnym dowożonych jest około 110 uczniów. Natomiast autobusami PKS dojeżdżają:

- 75 uczniów do Zespołu Szkół w Fiukówce,
- 73 uczniów do Zespołu Szkół w Hucie Dąbrowie,
- 63 uczniów do Zespołu Szkół w Okrzei,
- 90 uczniów do Zespołu Szkół w Radoryżu Smolanym,
- 7 uczniów do Zespołu Szkół w Woli Okrzejskiej,
- 4 uczniów do Szkoły Podstawowej w Radoryżu Kościelnym.

Dowożonych było także 4 uczniów niepełnosprawnych do Ośrodka Rewalidacyjno – Wychowawczego w Rykach. Finansowany jest zwrot kosztów dowożenia 9 uczniów niepełnosprawnych do Specjalnego Ośrodka Szkolno – Wychowawczego w Łukowie, Szkoły Specjalnej Przystosowanej do Pracy w Łukowie, Ośrodka Rewalidacyjno - Wychowawczego w Zespole Placówek w Łukowie, Niepublicznego Przedszkola Integracyjnego „Piotruś Pan” w Krzywdzie, Specjalnego Ośrodka Szkolno – Wychowawczego w Baczkowie, Zespołu Szkół w Staninie.

W roku 2019 placówki oświatowe działające na terenie gminy realizowały następujące projekty:

Projekt „W świat z tornistrem pełnym kompetencji”

Projekt „W świat z tornistrem pełnym kompetencji” finansowany z RPO współfinansowanych ze środków EFS realizowany był do 30.06.2019 r. w siedmiu szkołach z terenu Gminy Krzywda. Celem projektu było kształcenie ogólne poprzez doposażenie szkół w sprzęt, pomoce dydaktyczne, zapewnienie dostępu uczniom do dodatkowych zajęć edukacyjnych oraz podwyższenie kompetencji i kwalifikacji nauczycieli.

Z projektu w 2019r. finansowane były:

- dodatkowe zajęcia dla uczniów wszystkich szkół z terenu gminy (w tym zajęcia dla uczniów niepełnosprawnych),
- wyjazdy edukacyjne m. in. do Powsina, Kazimierza Dolnego, Bałtowa, ZOO i Teatru w Warszawie, Świętokrzyskiego Parku Narodowego
- szkolenia i kursy dla nauczycieli.

Wkład własny niefinansowy to udostępnienie sal na zajęcia dodatkowe. Na koniec 2019 roku w ramach projektu wydatkowano kwotę 351 152,08 zł.

Projekt „MOJE WESOŁE PRZEDSZKOLE – zwiększenie udziału dzieci w wieku przedszkolnym w wysokiej jakości edukacji przedszkolnej w Gminie Krzywdą”

Projekt „MOJE WESOŁE PRZEDSZKOLE – zwiększenie udziału dzieci w wieku przedszkolnym w wysokiej jakości edukacji przedszkolnej w Gminie Krzywdą” realizowany jest w Przedszkolu przy Zespole Szkół w Krzywdzie. Celem projektu jest podwyższenie poziomu uczestniczenia dzieci w edukacji przedszkolnej oraz podniesienie jej jakości poprzez utworzenie nowych miejsc wychowania przedszkolnego dla dzieci w wieku 3-4 lata oraz rozszerzenie oferty zajęć dodatkowych, podwyższenie kwalifikacji kadry pedagogicznej.

W ramach realizacji projektu:

- finansowano wynagrodzenie opiekuna dzieci oraz zajęć dodatkowych organizowanych w ramach projektu,
- finansowano szkolenia nauczycieli,
- zakupiono pomoce dydaktyczne, sprzęt, wyposażenie,
- wykonano prace dostosowawcze pomieszczeń.

Wkład własny stanowi dofinansowanie wynagrodzenia opiekuna i woźnej oraz udostępnienie sal na zajęcia dodatkowe. Na dzień 31 grudnia 2019 roku w ramach programu wydatkowano kwotę 331 795,75 zł.

Program „Kultura is COOL”

Projekt „Kultura is COOL” realizowany jest w Zespole Szkół w Hucie Dąbrowie w ramach projektu „Ponadnarodowa mobilność kadry niezawodowej edukacji dorosłych” ze środków POWER na zasadach Programu Erasmus+ sektor Edukacja dla dorosłych. W ramach programu w roku 2019 wydatkowano kwotę 60 356,86 zł.

Program „Inteligentne szkoły zwiększają motywację uczniów”

Program „Inteligentne szkoły zwiększają motywację uczniów” realizowany jest w Zespole Szkół w Krzywdzie, w ramach programu Erasmus+ Akcja 2: Partnerstwa współpracy szkół, unijny program na rzecz kształcenia i szkolenia młodzieży. Kwota wydatkowana w roku 2019 na realizację projektu wyniosła 26 276,14 zł.

Dotacja „Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa”

Dotacja dotyczy dofinansowania zakupu nowości wydawniczych do biblioteki szkolnej w Zespole Szkół w Hucie Dąbrowie. Wzbogacenia księgozbioru biblioteki szkolnej wpłynęło na kształcenie i rozwijanie uczniów oraz zwiększyło zainteresowanie dzieci biblioteką. W roku 2019 wydatkowano kwotę w wysokości 12 000,00 zł.

Dotacja „Maluch +”

Dotacja celowa na dofinansowanie funkcjonowania miejsc opieki nad dziećmi do lat 3 „Maluch +” w Samorządowym Żłobku w Krzywdzie. Kwota dotacji i wkładu własnego została wykorzystana na wypłatę wynagrodzeń i pochodnych od płac opiekunek zatrudnionych w Samorządowym Żłobku w Krzywdzie. Kwota wkładu własnego została przeznaczona na wynagrodzenia pracowników oraz zakup materiałów biurowych, środków czystości, opłaty za odbiór odpadów, gaz, energię elektryczną, telefon, Internet, odzież ochronną dla pracowników, pomoce dydaktyczne, szkolenia, wodę i ścieki. Na realizację programu wydatkowano kwotę 77 700,00 zł.

Dotacja na wyposażenie szkół w podręczniki

Środki z dotacji na wyposażenie szkół w podręczniki została przeznaczona na udzielenie wsparcia finansowego na zakup podręczników, materiałów edukacyjnych oraz materiałów ćwiczeniowych dla uczniów szkół podstawowych w kwocie 89 481,53 zł.

Stypendia szkolne o charakterze motywacyjnym

Zostały wypłacone stypendiów szkolnych o charakterze motywacyjnym za rok szkolny 2018/2019. Po pierwszym semestrze 51 uczniów otrzymało stypendium za naukę i 19 uczniów stypendium za osiągnięcia sportowe, natomiast po drugim semestrze stypendium naukowe otrzymało 107 uczniów, a stypendium za osiągnięcia sportowe 62 uczniów. W roku 2019 wypłacono stypendia o charakterze motywacyjnym w kwocie 33 050,00 zł.

XVI. KULTURA I DZIAŁALNOŚĆ GMINNEJ BIBLIOTEKI PUBLICZNEJ

Szczególne rolę w upowszechnianiu kultury, promocji czytelnictwa, a także edukacji zajmuje Gminna Biblioteka Publiczna w Krzywdzie wraz z oddziałami w Hucie Dąbrowie i Okrzei. Poprzez swoją szeroką działalność w organizacji konkursów, lekcji bibliotecznych, wystaw, koncertów czy spotkań autorskich, biblioteka dociera do szerokiego grona odbiorców promując wartości kulturowe w różnych grupach wiekowych. Poza organizacją wydarzeń kulturalnych do głównych zadań biblioteki wynikających z ustawy o bibliotekach oraz statutu należy gromadzenie, opracowywanie i udostępnianie księgozbioru i czasopism, a także dbanie o rozwój czytelnictwa na terenie gminy.

W Bibliotekach zatrudnionych jest 6 osób działalności podstawowej, łącznie z dyrektorem oraz pracownicy obsługi i administracji zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Łączny stan księgozbioru w Bibliotekach na dzień 31.12.2019 roku liczył 25 384 woluminów z czego w Gminnej Bibliotece Publicznej w Krzywdzie – 11 125, w Filii w Hucie Dąbrowie – 7 494, a w Filii w Okrzei – 6 765.

W 2019 roku Biblioteki prenumerowały 49 tytułów czasopism:

- w Krzywdzie 15 tytułów oraz 1 tytuł był dostarczany przez czytelnika i 2 tytuły z Urzędu Gminy.
- w Hucie Dąbrowie 15 tytułów plus 1 tytuł z Urzędu Gminy;
- w Okrzei 14 tytułów i 1 tytuł z Urzędu Gminy.

Wybierając tytuły czasopism do prenumeraty pracownicy biblioteki uwzględniają zainteresowanie nimi przez mieszkańców.

W 2019 roku Biblioteki obsłużyły 1 669 czytelników i tak:

- Gminna Biblioteka Publiczna w Krzywdzie czytelników 817;
- Filia w Hucie Dąbrowie 504 czytelników;
- Filia w Okrzei 348 czytelników;

Wśród czytelników jest duże zróżnicowanie ze względu na ich wiek i rodzaj wykonywanego zawodu.

Natomiast wypożyczeń książek i czasopism na zewnątrz w analogicznym czasie było

34 561, w tym:

- Gminna Biblioteka Publiczna w Krzywdzie 16 629 wypożyczeń;
- Filia w Hucie Dąbrowie 12 367;
- Filia w Okrzei 5 565;

Przy Bibliotekach działają czytelnie, gdzie czytelnicy korzystają ze zgromadzonych zbiorów na miejscu. Czytelnicy mogą również uzyskać wiadomości na temat kwerendy, księgozbioru podręcznego jak i zgromadzonych w teczkach i segregatorach informacji.

Łącznie udostępniono 20 229 woluminów i czasopisma i tak:

- Gminna Biblioteka Publiczna 8 195 udostępnień;
- Filia w Hucie Dąbrowie 9 669 udostępnień;
- Filia w Okrzei 2 365 udostępnień;

Przy wszystkich Bibliotekach działają czytelnie internetowe. Tak jak w roku ubiegłym przy Gminnej Bibliotece Publicznej w Krzywdzie udostępnionych jest w czytelni popularnie zwaną kafejką internetową 12 stanowisk komputerowych, w Filii w Hucie Dąbrowie 6 stanowisk, a w Filii w Okrzei 4 stanowiska.

Korzystanie z czytelni internetowych jest bezpłatne. Tam również można wykonać takie czynności jak: wydrukować dane, odebrać pocztę elektroniczną, skanować i kserować dokumenty, dokonać zakupów np. biletów lotniczych praktycznie wszystko wykonać co wiąże się z Internetem łącznie z założeniem Profilu Zaufanego. Opiekunowie świetlic służą wszystkim pomocą w wykonywaniu wymienionych wyżej czynności.

Jeżeli chodzi o zakup księgozbioru to w 2019 roku zakupiono 939 woluminy:

- dla GBP w Krzywdzie 499 woluminów
- dla Filii w Hucie Dąbrowie 216 woluminów
- dla Filii w Okrzei 224 woluminów

W 2019 roku Gminna Biblioteka Publiczna w wyniku złożonego wniosku do Biblioteki Narodowej otrzymała dofinansowanie w kwocie 8 377,00 zł na zakup księgozbioru w ramach Priorytetu 1 „Promocja Czytelnictwa”.

W 2019 roku Gminna Biblioteka Publiczna w Krzywdzie brała udział w projekcie:

- „Mała Książka – Wielki Człowiek”, edycja 2019, wydano 58 kart z wyprawkami dla małych czytelników.

- Biblioteka uczestniczyła również w II edycji akcji Kinder Mleczna Kanapka „przerwa na wspólne czytanie”. Znajdując się wśród zwycięzców placówka otrzymała 9 książek na kwotę 300 zł.

Biblioteka zapewnia obsługę specjalnych grup użytkowników np. dla czytelników słabo widzących i niedowidzących wypożyczając do domu Czytak Plus tj. odtwarzacz książek mówionych pozyskany ze Stowarzyszenia Pomocy Osobom Niepełnosprawnym „Larix” z Warszawy.

W Bibliotekach prowadzona jest działalność kulturalno – oświatowa. Organizuje się konkursy, spotkania ze znanymi ludźmi, imprezy oraz szereg innych działań mających na celu zagospodarowanie wolnego czasu mieszkańcom gminy:

1. W dniach 18-22 lutego 2019 roku z finansowym wsparciem Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Krzywdzie już po raz kolejny Biblioteka zorganizowała ferie pod hasłem „Profilaktyka problemów wynikających z używania substancji psychoaktywnych (alkoholu, narkotyków)”. W programie przewidziano dwie wycieczki, jedną do kina i na salę zabaw w Łukowie, natomiast drugą do kina w Siedlcach. Na uczestników czekało wiele atrakcji i zabaw

m.in. pogadanka z ratownikiem medycznym Panem Grzegorzem Goławskim i zaprezentowanie udzielania pierwszej pomocy. Pogadanka z dietetykiem - dzieci wykonywały koktajle, sałatki, koreczki i kanapki. Następnie odbyło się spotkanie warsztatowe z Panią z Koła Gospodyń Wiejskich w Krzywdzie.

2. Dnia 3 marca pracownicy biblioteki uczestniczyli w Gminnym Dniu Kobiet zorganizowanym przez Wójta Gminy Krzywdy i Koło Gospodyń Wiejskich „Ruda”. Impreza odbyła się w Domu Strażaka w Krzywdzie.

3. Również w marcu ogłoszony został Gminny Konkurs na „Stroik Wielkanocny”. Na konkurs, który cieszył się dużym zainteresowaniem odbiorców wpłynęło 37 prac, przy udziale 42 osób (prace były również zespołowe).

4. W dniu 10 kwietnia odbyły się Warsztaty Wielkanocne w których udział wzięło 30 osób.

5. Dnia 22 maja odbyło się spotkanie autorskie z Panią Izabelą Klebańską, w którym wzięło udział ponad 100 uczestników.

6. Również w maju odwiedziły nas koleżanki z Gminnej Biblioteki Publicznej w Wojcieszkowie z Photonami i uczyły programować roboty. Z zajęć skorzystało 70 uczniów klas II i III.

7. W dniu 09 czerwca na Gminnym Ośrodku Sportu i Rekreacji odbył Piknik Rodzinny na którym był prezentowany dorobek biblioteki - odbyły się pokazy tańca, gry na instrumentach, mecze itp. Współorganizatorami byli Wójt Gminy, OSP w Krzywdzie, KGW z Krzywdy i Zespół Szkół w Krzywdzie.

8. Czerwiec to również Noc detektywów z Krzysztofem Petkiem, bawiło się około 30 osób.

Noc detektywów to cała noc z 25 na 26 czerwca pracy dla 30 uczestników pod kontrolą podróżnika i pisarza. Szukanie skarbu po miejscowości Krzywdy.

9. W dniach 10-15 sierpnia –Wakacje z Biblioteką (wycieczka, park trampolin, kino, konkursy i zabawy).

10. 06 września 2019 roku to cykliczny już udział w akcji narodowe czytanie „Przy Fontannie” ośmiu nowel polskich pozytywistów, wybranych na ósmą edycję akcji. Uczestników ok. 100 osób.

11. W dniach 10-12 sierpnia odbyły się Gminne rozgrywki z użyciem gry planszowej „Na szlaku Ziemi Łukowskiej” 10 uczestników w II kategoriach wiekowych, dwóch przedstawicieli wyłoniono do reprezentowania Gminnej Biblioteki Publicznej w Lokalnej Grupie Działania „Razem ku Lepszej Przyszłości” w Łukowie na powiatowe eliminacje (tam zajęły nasze reprezentantki I i II miejsce). I miejsce Natalia Goławska w kategorii dzieci do lat 14. II miejsce Monika Goławska w kategorii osoby powyżej 14 lat.

12. Wzięcie udziału 11 listopada 2019 roku w Gminnym Dniu Odzyskania Niepodległości.

13. Dnia 28 listopada to słynne „Andrzejkki dla dzieci”, uczestników 70.

14. Dnia 04 grudnia spektakl „Święty Mikołaj w wiosce Smerfów”, uczestników 100.

15. W dniach 16-17 grudnia 2019 roku to warsztaty świąteczne dla dzieci zorganizowane przy współpracy Koła Gospodyń Wiejskich z Krzywdy „Najlepsze to są pierniki świąteczne”.

16. Dnia 10 grudnia ogłoszono konkurs plastyczny „Witraż papierowy”, wpłynęło 33 prace.

Przez cały rok 2019 przy GBP w Krzywdzie działało i nadal działa:

- sekcja tańca nowoczesnego dla dzieci i młodzieży V grup;
- ognisko muzyczne/nauka gry na gitarze i keyboardzie, liczące 24 uczestników;
- zajęcia Fitness;
- przez cały rok z przerwą wakacyjną GBP prowadziła ognisko sportowe zajęcia z piłki nożnej dla dzieci od 6 do 11 roku życia.

Biblioteka koordynuje całość zajęć, zajęcia odbywają się dwa razy w tygodniu w dwóch licznych grupach liczących po 20 zawodników. Ognisko prowadzone jest przez trenerów.

W okresie zimowym treningi odbywały się w sali gimnastycznej dzięki uprzejmości i ścisłej współpracy Zespołu Szkół w Krzywdzie, a w sezonie letnim na Gminnym Ośrodku Sportu i Rekreacji w Krzywdzie. W miesiącu wrześniu 2019 roku drużyny zgłoszono do rozgrywek ligowych. Rozegrano około 10 meczów wyjazdowych.

Gminna Biblioteka i jej Filie pełnią funkcję ośrodków skupiających życie kulturalne lokalnego środowiska współpracując ze szkołami i organizacjami pozarządowymi na terenie gminy np. Klubem Sportowym „Unia Krzywda”, Ochotniczą Strażą Pożarną w Krzywdzie, Środowiskowym Domem Samopomocy w Anielinie i Dziennym Domem „Senior-WIGOR” oraz Kołem Gospodyń Wiejskich w Krzywdzie.

XVII. DZIAŁALNOŚĆ ŚRODOWISKOWEGO DOMU SAMOPOMOCY W ANIELINIE

Od dnia 1 grudnia 2013 roku Uchwałą Rady Gminy Krzywda, został utworzony Środowiskowy Dom Samopomocy w Anielinie jako ośrodek wsparcia dla 20 osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie. Siedzibą ośrodka jest budynek po byłej Szkole Podstawowej w Anielinie, który został zmodernizowany i przystosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Na dzień 31 grudnia 2019 roku ośrodek posiadał 25 miejsc statutowych, decyzję posiadało 27 osób, z czego 21 osób to mieszkańcy z terenu gminy Krzywda. Pozostałe osoby to uczestnicy zajęć z terenu gminy Wojcieszków (2 osoby), Adamów (2 osoby), Stanin (1 osoba), Wola Mysłowska (1 osoba).

a. Organizacja placówki

Uczestnicy Środowiskowego Domu Samopomocy w Anielinie pod opieką wykwalifikowanych terapeutów przebywają 5 dni w tygodniu (poniedziałek- piątek) w godzinach 7:00 - 16:00.

Łączna liczba pracowników zatrudnionych w Środowiskowym Domu Samopomocy wynosiła 11 osób. Łączny wymiar etatów wynosił 8.50.

Wykaz pracowników etatowych:

- Kierownik – 0,75 etatu
- Główna księgowa – 0,25 etatu

- Referent ds. administracji – 0,5 etatu
- Instruktorzy terapii zajęciowej (4 osoby) – 3,5 etatu
- Pracownik socjalny – 1 etat
- Psycholog – 0,25 etatu
- Fizjoterapeuta – 0,5 etatu
- Kierowca – 1 etat
- Pracownik gospodarczy – 0,75 etatu

Dodatkowo 2 osoby zatrudnione są w ramach umowy zlecenia:

- Inspektor ochrony danych osobowych – 10h/miesięcznie
- Administrator systemów informatycznych – 10h miesięcznie

b. Cele placówki:

Środowiskowy Dom Samopomocy w Anielinie usytuowany jest w miejscu zapewniającym bezpieczeństwo i spokój uczestników. Jednostka funkcjonuje w oparciu o Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 r. w sprawie środowiskowych domów samopomocy (Dz. U. z dnia 17 grudnia 2010 r.).

Środowiskowy Dom Samopomocy w Anielinie jest domem typu dziennego przeznaczonym dla osób dorosłych przewlekłe chorych psychicznie i osób niepełnosprawnych intelektualnie z terenu gminy Krzywda i gmin ościennych. Dom jest jednostką organizacyjną gminy Krzywda prowadzoną w formie jednostki budżetowej, działającej w zakresie pomocy społecznej.

Celem głównym działalności Środowiskowego Domu Samopomocy w Anielinie jest osiągnięcie przez podopiecznych jak najbardziej samodzielnego pełnienia ról życiowych i społecznych oraz integracja i aktywizacja podopiecznych ze środowiskiem lokalnym. Jest to ośrodek świadczący usługi w ramach indywidualnych lub zespołowych treningów samoobsługi i treningów umiejętności społecznych. Istotą działania jest usamodzielnienie osób z zaburzeniami psychicznymi w aspekcie życia rodzinnego i społecznego poprzez terapie zajęciowe: intelektualne i ruchowe, rozwijanie zainteresowań podopiecznych, umożliwianie uczestnictwa w życiu kulturalnym, prowadzenie poradnictwa psychologicznego i socjalnego. Prowadzone zajęcia terapeutyczne odbywają się w następujących pracowniach: plastyczno-technicznej, informatycznej, artystycznej, gospodarstwa domowego, korekcyjno - kompensacyjnej.

c. Działalność Środowiskowego Domu Samopomocy w Anielinie w roku 2019:

- 08.01.2019 r. Karaoke Kolęd – wspólnie z Dziennym Domem „Senior – WIGOR”.
- 11.01.2019 r. Jasełka w wykonaniu Szkolnego Koła Wolontariatu z Zespołu Szkół w Hucie Dąbrowie.
- 16.01.2019 r. Inscenizacja z okazji 100. rocznicy odzyskania przez Polskę Niepodległości.
- 31.01.2019 r. Spektakl pt. „Bajka o szczęściu” Teatr kukiełek.
- 07.02.2019 r. Obchody jubileuszu 5-lecia Środowiskowego Domu Samopomocy w Anielinie.

13.02.2019 r. Wyjazd na warsztaty kulinarne do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krzywdzie.

14.02.2019 r. Impreza walentynkowa.

18.02.2019 r. Wycieczka do Muzeum Henryka Sienkiewicza w Woli Okrzejskiej.

26.02.2019 r. Wycieczka do kina w Łukowie na film pt. „Miszmasz czyli Kogel mogel 3” oraz do pizzerii.

28.02.2019 r. Wyjazd na bal karnawałowy do Białej Podlaskiej.

08.03.2019 r. Obchody dnia 8 marca „Dnia kobiet i mężczyzn” integracja z Dziennym Domem „Senior – WIGOR” w Anielinie.

27.03.2019 r. Wycieczka do Warszawy. Zwiedzanie Sejmu RP oraz Stadionu PGE Narodowy.

04.04.2019 r. Występ uczniów ze Szkolnego Koła Wolontariatu „Słoneczko” w Gołaszynie.

07.04.2019 r. Wystawa ozdób wielkanocnych – wspólnie z Dziennym Domem „Senior – WIGOR” w Anielinie.

10.04.2019 r. Warsztaty ze zdobienia jajek woskiem pszczelim.

12.04.2019 r. Udział uczestników Środowiskowego Domu Samopomocy w konkursie na stroik wielkanocny organizowany przez Gminną Bibliotekę Publiczną w Krzywdzie.

13.04.2019 r. Udział w spotkaniu „Tradycje Wielkanocne na Sienkiewiczowskiej Ziemi” w Woli Okrzejskiej, w tym prezentacja i promowanie twórczości uczestników Środowiskowego Domu Samopomocy.

16.04.2019 r. Uroczyste śniadanie wielkanocne wspólnie z uczestnikami Dziennego Domu „Senior – WIGOR”, spotkanie integracyjne.

23.04.2019 r. Obchody Międzynarodowego Dnia Ziemi.

24.04.2019 r. Wykład historyczny związany z obchodami majowymi, prowadzony przez Pana Jana Janusza Jastrzębskiego.

25.04.2019 r. Wyjazd do Kodnia na III Przegląd Teatrów „W Świecie Niepełności”.

16.05.2019 r. Wycieczka w ramach zajęć do Huty Szkła w Krzywdzie.

23.05.2019 r. Udział w V Majówce Integracyjnej „Jestem więc tańczę” w Międzyzlesiu.

02.06.2019 r. Włączenie się w akcję charytatywną dla mieszkańca miejscowości Huta Dąbrowa – przekazanie prac uczestników zajęć na licytację.

06.06.2019 r. Wyjazd na imprezę integracyjną w ramach zajęć na Dzień Rodziny do Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Baczkowie.

19.07.2019 r. Udział w XVII edycji Ogólnopolskiego Konkursu Plastycznego dla uczestników Warsztatów Terapii Zajęciowej, niepełnosprawnych uczestników Środowiskowego Domu Samopomocy oraz niepełnosprawnych mieszkańców Domów Pomocy Społecznej „Sztuka Osób Niepełnosprawnych”.

18.08.2019 r. Spotkanie integracyjne uczestników zajęć, połączone z grillowaniem i wspólną zabawą taneczną.

21.08.2019 r. VI Piknik Integracyjny „Razem Raźniej” w Anielinie.

21.08.2019 r. Otwarcie nowopowstałej pracowni – Sali doświadczania świata.

22.08.2019 r. Udział w III Spotkaniu Integracyjnym „Kabaretowy Zawrót Głowy” w Sławatyczach.

02.09.2019 r. Pożegnanie wakacji – grill, wspólna zabawa taneczna.

06.09.2019 r. Udział w akcji „Narodowe Czytanie przy Fontannie” zorganizowanej przez Gminną Bibliotekę Publiczną w Krzywdzie „Nowele Polskie”

15.09.2019 r. Udział w XV-leciu istnienia Warsztatów Terapii Zajęciowej w Żelechowie, połączonych z dniem Rodziny. Spotkanie integracyjne.

17.09.2019 r. Włączenie się w akcję charytatywną na rzecz mieszkanki miejscowości Huta Dąbrowa, przekazanie prac uczestników zajęć na licytację.

24.09.2019 r. Udział w akcji Sprzątania Świata pn. „Nie śmiećmy sprzątamy – zmieniamy”.

26.09.2019 r. Udział w plenerowej imprezie integracyjnej z cyklu „Jesienne Impresje” w Domu Pomocy Społecznej w Ryżkach.

29.09.2019 r. Udział w akcji charytatywnej – przekazanie prac na licytację dla mieszkanki Okrzei.

30.09.2019 r. Obchody Dnia Chłopaka. Impreza integracyjne uczestników Środowiskowego Domu Samopomocy.

02.10.2019 r. Próbnny alarm ewakuacyjny połączony z obchodami Światowego Dnia Pierwszej Pomocy wspólnie z Ochotniczą Strażą Pożarną w Krzywdzie.

06.10.2019 r. Udział w VII Radzyńskiej Paraolimpiadzie „Tęczowe zabawy” w Radzynie Podlaskim.

07.10.2019 r. Wyjazd w ramach zajęć do Teatru Muzycznego w Lublinie na sztukę pt. „Nie taki Straszny Dwór”.

15.10.2019 r. Obchody Święta Pieczonego Ziemniaka wspólnie z Dziennym Domem „Senior – WIGOR”.

17.10.2019 r. Dzień Seniora w Dziennym Domu „Senior – WIGOR” w Anielinie.

12.11.2019 r. Festiwal Pieśni Patriotycznych obchody Święta Niepodległości.

13.11.2019 r. Udział w akcji charytatywnej „Zbieramy plastikowe nakrętki dla Natalki”.

14.11.2019 r. Warsztaty rozwijające kompetencje emocjonalne pt. „Stanisław Moniuszko opera na wesoło”.

20.11.2019 r. Wyjazd do Domu Pomocy Społecznej św. Józefa w Woli Gułowskiej oraz Muzeum Czynu Bojowego Kleeberczyków. Msza święta w intencji pracowników i uczestników Środowiskowego Domu Samopomocy w Anielinie oraz ich rodzin.

22.11.2019 r. Wyjazd na cmentarz parafialny w Radoryżu Kościelnym.

27.11.2019 r. Udział w XXI Przeglądzie Małych Form Teatralnych pod hasłem „Mała scena – duża radość” w kategorii teatr.

28.11.2019 r. Zabawa Andrzejkowa wspólnie z podopiecznymi Dziennego Domu „Senior – WIGOR” w Anielinie, uczestnikami Środowiskowego Domu Samopomocy w Górze Puławskiej i Dziennego Środowiskowego Domu Samopomocy w Radzynie Podlaskim.

03.12.2019 r. Warsztaty wykonywania ozdób bożonarodzeniowych dla dzieci z Zespołu Szkół w Krzywdzie.

06.12.2019 r. Uroczystość Mikołajkowa

15.12.2019 r. Wystawa ozdób bożonarodzeniowych oraz Jasełka w wykonaniu uczestników Środowiskowego Domu Samopomocy w Anielinie.

17.12.2019 r. Spotkanie wigilijne w Ochotniczej Straży Pożarnej w Radoryżu Kościelnym. Wykonanie Jasełki przez uczestników Środowiskowego Domu Samopomocy w Anielinie.

d. Budżet.

Budżet Środowiskowego Domu Samopomocy w Anielinie w roku 2019 kształtował się w sposób następujący:

- środki finansowe pochodzące z budżetu wojewody – 623 620,25 zł
- środki finansowe pochodzące z budżetu gminy – 44 255,00 zł
- środki finansowe pochodzące z darowizny na organizację VI Pikniku Integracyjnego „Razem Raźniej” – 1 700,00 zł

XVIII. DZIAŁALNOŚĆ DZIENNEGO DOMU „SENIOR – WIGOR” W ANIELINIE

Dzienny Dom „Senior – WIGOR” w Anielinie utworzony został 1 grudnia 2015 r. jako ośrodek wsparcia dziennego dla 15 seniorów z terenu gminy Krzywda. Placówka jest jednostką organizacyjną Gminy Krzywda, działającą w formie jednostki budżetowej. Liczba pracowników na dzień 31 grudnia 2019 r. wynosiła 4 osoby w przeliczeniu na etaty - 2,50 etatu.

Wykaz stanowisk w Dziennym Domu „Senior – WIGOR”:

- Kierownik – 0,25 etatu
- Instruktor ds. kulturalno – oświatowych – 1 etat
- Fizjoterapeuta – 0,5 etatu
- Pracownik gospodarczy – 0,25 etatu

Dodatkowo 5 osób zatrudnionych jest na zasadzie umowy zlecenia:

- Główny księgowy – 10h/miesięcznie
- Fizjoterapeuta – 20h/miesięcznie
- Dietetyk – 20h/miesięcznie
- Inspektor danych osobowych – 10h/miesięcznie
- Administrator systemów informatycznych – 10h/miesięcznie

a. Cele placówki

Przedmiotem działalności Dziennego Domu „Senior – WIGOR” jest zapewnienie wsparcia seniorom poprzez umożliwienie korzystania z ofert na rzecz aktywizacji społecznej, w tym oferty

prozdrowotnej, obejmującej także usługi w zakresie aktywności ruchowej lub kinezyterapii, edukacyjnej, kulturalnej, rekreacyjnej i opiekuńczej, w zależności od potrzeb stwierdzonych w środowisku lokalnym.

b. działalność

Dzienny Dom „Senior – WIGOR” świadczy również

Usługi socjalne:

- polegające na rozpoznawaniu i ustalaniu potrzeb z zakresu pomocy społecznej dla seniorów,
- dotarcie do osób wymagających wsparcia w zakresie rehabilitacji społecznej i zachęcenie do korzystania z usług ośrodka.
- utrzymanie stałego kontaktu oraz współpraca z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Krzywdzie
- współpraca z rodzinami seniorów
- pomoc w dostępie do świadczeń medycznych (zajęcia z fizjoterapeutą, technikiem masażystą, dietetykiem)
- organizacja wyjazdów do ośrodków zdrowia, poradni okulistycznych czy dentystycznych.
- wyjazdy do miejsc użyteczności publicznej
- organizowanie wizyty lekarza rodzinnego – raz w miesiącu w ośrodku.

Usługi edukacyjne:

- Zajęcia z dietetykiem: popularyzacja zdrowego stylu życia i odpowiedniego komponowania potraw dla osób w starszym wieku. Na zajęciach seniorzy uzyskali porady indywidualne, ponadto zdobyli umiejętność zdobienia potraw, poznając przepisy kulinarne na zdrowe potrawy. Zajęcia grupowe wdrażały wszystkich seniorów do aktywności, były również okazją do spotkań integracyjnych. Prowadzone były wykłady na temat zdrowego żywienia, zbilansowanej diety i zagrożeń płynących z nieprawidłowego odżywiania się.
- Zajęcia praktyczne z przedstawicielami Ochotniczej Straży Pożarnej w Krzywdzie w ramach Światowego Dnia Pierwszej Pomocy.
- Warsztaty wielkanocne z zdobienia jajek woskiem pszczelim
- Wykład historyczny związany z obchodami majowymi przeprowadzony przez pana Jana Janusza Jastrzębskiego.
- Wykład Pani O. Kniaziewicz na temat sposobu pielęgnacji skóry dojrzałej z wykonywaniem zabiegów pielęgnacyjnych połączony z pokazem kosmetyków.
- Akcja informacyjna „Październik – miesiącem profilaktyki raka piersi”
- Warsztaty rozwijające kompetencje emocjonalne pt. „Stanisław Moniuszko – opera na wesole”
- Udział w warsztatach wykonywania ozdób bożonarodzeniowych przeprowadzonych w Środowiskowym Domu Samopomocy w Anielinie.

Usługi kulturalno – oświatowe:

- Włączenie się w przygotowania do wystawy wielkanocnej i bożonarodzeniowej organizowanej wspólnie ze Środowiskowym Domem Samopomocy w Anielinie
- Włączenie się w przygotowania i udział w VI Pikniku Integracyjnym „Razem Rażniej” organizowanym przez Środowiskowy Dom Samopomocy w Anielinie
- Udział w konkursie wewnętrznym „Karaoke Kolęd”
- Udział uczestników w konkursie na „Stroik wielkanocny” zorganizowany przez Gminną Bibliotekę Publiczną w Krzywdzie.
- Występ Agencji Artystycznej „Galana” z okazji 100. rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości
- Gościnny występ Teatru Lalek „Bajka o szczęściu”
- Udział uczestników zajęć w VIII edycji „Narodowego Czytania – Nowele Polskie” w Gminnej Bibliotece Publicznej w Krzywdzie.

Usługi sportowo – rekreacyjne:

- Zajęcia ogólnorozwojowe, ćwiczenia ogólnie – usprawniające, ćwiczenia manualne rąk i stóp, aerobik, nordic walking oraz preferowane formy spacerów w okolicy ośrodka.

Usługi aktywności ruchowej i kinezyterapii:

- Prowadzenie ćwiczeń dla seniorów przy spokojnej muzyce łączące cechy rehabilitacji i fitness z uwzględnieniem profilaktyki chorób wieku dojrzałego.
- Dokonywanie oceny stanu podopiecznego, ustalanie indywidualnego programu oraz wykonywanie zabiegów fizjoterapeutycznych, a także z wykorzystaniem aparatu do terapii ultradźwiękowej i aparatu do elektroterapii.

Usługi aktywizujące społecznie w tym wolontariat międzypokoleniowy:

- Stała współpraca ze Środowiskowym Domem Samopomocy w Anielinie, z zespołami szkół w Fiukówce, Hucie Dąbrowie i Gołaszynie.
- Organizacja wyjazdów integracyjnych, spotkań aktywizujących społecznie i obchodów rocznicowych.
- Wspieranie akcji charytatywnych i działań na rzecz lokalnego środowiska.

c. Budżet

Budżet Dziennego Domu Senior Wigor w 2019 r. wynosił:

- środki finansowe pochodzące z Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego w Lublinie 49 800,00 zł
- środki własne pochodzące z budżetu gminy – 136 386,70 zł

XIX. WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI

Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie zobowiązuje jednostki samorządu terytorialnego do podejmowania współpracy z podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego.

Formy współpracy oraz kierunki działań podejmowanych przez Gminę Krzywda wspólnie z organizacjami w roku 2019 określiła Uchwała Rady Gminy Krzywda Nr LI/315/2018 z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie przyjęcia programu współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2019.

W zakresie zadań przewidzianych do realizacji przez podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego mieściły się:

- Organizacja rozgrywek w piłce nożnej, piłce siatkowej oraz innych grach zespołowych i tenisie stołowym,
- Wyszukiwanie talentów lekkoatletycznych, prowadzenie z nimi zajęć,
- Uczestnictwo w zawodach sportowych na różnych szczeblach,
- Organizacja szkoleń zawodników, działaczy sportowych, sędziów i zaangażowanych w rozwój sportu i turystyki,
- Zakup sprzętu i wyposażenia dla klubów sportowych,
- Wyposażenie świetlic gminnych w urządzenia i inne materiały upowszechniające sport innych osób i turystykę,
- Organizacja masowych imprez sportowo - rekreacyjnych.

Na realizację zadań wynikających z Programu przeznaczono w 2019 roku środki finansowe w wysokości 140 000,00 zł na zadanie w zakresie wspierania i upowszechniania kultury fizycznej.

Na realizację zadań w 2019 roku ogłoszono otwarty konkurs ofert na realizację zadań Gminy o charakterze pożytku publicznego w 2019 r., na który wpłynęło 9 ofert, które uzyskały pozytywną opinię komisji konkursowej, a z oferentami podpisano umowy.

L.p.	Nazwa zadania	Nazwa organizacji pozarządowej	Kwota przyznanej dotacji z zł
1.	Upowszechnianie kultury fizycznej i sportu przy Gminnym Ośrodku Sportu i Rekreacji w Krzywdzie	Ludowy Klub Sportowy „Unia” Krzywda	45 000,00
2.	Upowszechnianie kultury fizycznej i sportu przy Ośrodku Sportu i Rekreacji w Hucie Dąbrowie	Klub Sportowy „AR-TIG” Huta Dąbrowa	29 000,00
3.	Upowszechniania kultury fizycznej i sportu przy Ośrodku Sportu i Rekreacji w Okrzei	Ludowy Zespół Sportowy „Olimpia” Okrzeja	33 000,00
4.	Upowszechnianie kultury fizycznej i sportu w środowisku szkolnym w obwodzie Zespołu Szkół w Hucie Dąbrowie	Ludowy Uczniowski Klub Sportowy „Hutnik” w Hucie Dąbrowie	11 000,00
5.	Upowszechnianie kultury fizycznej i sportu w środowisku szkolnym w obwodzie Szkoły Podstawowej w Okrzei	Uczniowski Ludowy Klub sportowy „Kangur” przy Szkole Podstawowej w Okrzei	4 000,00
6.	Upowszechnianie kultury fizycznej i sportu w środowisku szkolnym w obwodzie Gimnazjum w Okrzei	Uczniowski Ludowy Klub sportowy „Struś” przy Publicznym Gimnazjum nr 3 w Okrzei	6 000,00
7.	Upowszechnianie kultury fizycznej i sportu w środowisku szkolnym w obwodzie Szkoły Podstawowej w Radoryżu Smolanym	Uczniowski Ludowy Klub Sportowy przy Szkole Podstawowej w Radoryżu Smolanym	4 000,00
8.	Upowszechnianie kultury fizycznej i sportu w środowisku szkolnym w obwodzie Gimnazjum w Radoryżu Kościelnym	Uczniowski Ludowy Klub Sportowy „Radoryż” w Radoryżu Kościelnym	4 000,00
9.	Upowszechnianie kultury fizycznej i sportu w środowisku szkolnym	Uczniowski Ludowy Klub Sportowy przy Szkole	4 000,00

	w obwodzie Szkoły Podstawowej w Krzywdzie	Podstawowej im. Marii Kownackiej w Krzywdzie	
--	--	---	--

Organizacje pozarządowe wniosły duży wkład w realizację poszczególnych projektów, pokazały zaangażowanie i kreatywność, a także wkład pozafinansowy dzięki czemu zakładane cele zostały osiągnięte.

XX. DZIAŁALNOŚĆ GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Realizacja ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii należy do zadań własnych gminy. Realizacja tych działań prowadzona jest w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii uchwalanego corocznie przez Radę Gminy Krzywda. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych realizuje powołana Zarządzeniem nr 2/2019 Wójta Gminy Krzywda z dnia 15 stycznia 2019 r., Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, w skład której wchodzi 9 osób. Przewodniczącą komisji została pani Zofia Mateńko, następnie, zarządzeniem nr 16 Wójta Gminy Krzywda z dn. 3 czerwca 2019 r. zastąpiona na okres zwolnienia lekarskiego przez pana Tomasza Ciężkiego, a następnie zarządzeniem nr 28/2019 z dnia 31.12.2019 r. pełnienie obowiązków przewodniczącego przypadło pani Adriannie Borkowskiej.

Prace Komisji polegają przede wszystkim na diagnozowaniu problemu nadużywania alkoholu, przeprowadzania rozmów motywujących z osobami uzależnionymi, udzielaniu informacji o możliwościach podjęcia leczenia. Komisja współpracuje z Policją, Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Kościołem katolickim, placówkami leczenia odwykowego, poradniami leczenia uzależnień, kieruje sprawy do lekarza biegłego w celu wydania orzeczenia czy dana osoba jest uzależniona od alkoholu. Występuje z wnioskami do sądu o wydanie postanowienia o przymusowym leczeniu odwykowym. Wniosek taki jest sporządzany wówczas, gdy dwukrotnie osoba wzywana na posiedzenie Komisji nie zgłosi się lub gdy według Komisji osoba taka nie rokuje życia w trzeźwości lub gdy proszą o to rodziny osób z problemem alkoholowym. Do obowiązków Komisji należy również kontrola punktów sprzedaży alkoholu, zarówno pod względem prawidłowego naliczania opłat za sprzedaż alkoholu jak i sprawdzanie czy przestrzegana jest ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi tj. np. czy punkty sprzedaży alkoholu są właściwie oznakowane oraz czy alkohol nie jest sprzedawany osobom nieletnim jak i osobom w stanie wskazującym na spożycie alkoholu.

W 2019 roku odbyło się 17 posiedzeń Komisji, która swoimi pracami objęła 11 osób. Wnioski do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wpływały od: Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krzywdzie, Komisariatu Policji w Adamowie, Zespołu Interdyscyplinarnego, kuratorów oraz rodzin osób nadużywających alkoholu. W stosunku do 8 osób

Komisja wystąpiła do Wydziału Rodzinny i Nieletnich Sądu Rejonowego w Łukowie celem zobowiązania do podjęcia leczenia odwykowego oraz przymusowego leczenia odwykowego w warunkach stacjonarnych.

Dokonując analizy działalności Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych należy stwierdzić, że oprócz działań wynikających z zadań nałożonych na Komisję ustawami, realizowane były także wszystkie inne działania i przedsięwzięcia zaplanowane w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na terenie Gminy Krzywda na 2019 rok.

Na działalność dotyczącą uzależnień od alkoholu i innych uzależnień wpłynęła kwota za otrzymane zezwolenia na sprzedaż alkoholu w wysokości: 140 039,71 zł z czego wydatkowano kwotę: 136 880,33 zł.

Były to następujące działania związane z profilaktyką:

- dofinansowanie ferii profilaktycznych w szkołach na terenie gminy i w Gminnej Bibliotece Publicznej – 20 358,72
- konkurs profilaktyczny „Jestem bezpieczny” – 3 452,00
- spotkanie integracyjne grupy AA – 2 019,65
- piknik integracyjno – profilaktyczny „Razem Raźniej” – 3 666,34
- dofinansowanie imprezy integracyjnej „Bądźmy Razem” – 500
- koszty sądowe i badania przez biegłego w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu – 2732,08
- szkolenia Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Zespołu Interdyscyplinarnego – 5 191,00
- szkolenie nauczycieli organizowane w pięciu szkołach maksymalnie dla 75 nauczycieli – 2 dniowe – 13 000
- materiały profilaktyczne dla szkół – 4 416,6
- dofinansowanie do obozów profilaktycznych (Huta Dąbrowa, Radoryż Kościelny, Wola Okrzejska) – 7 000,00
- dofinansowanie turnieju szachowego w Okrzei – 1 540,67
- dofinansowanie programu Unplugged z zakresu profilaktyki uniwersalnej w Zespole Szkół w Okrzei – 2 292,38
- dotacja dla Stowarzyszenia Ruda „Alkoholu nie piję – bezpiecznie i zdrowo żyję” – 1905,47
- spotkanie dla osób uzależnionych i ich rodzin – 2 664,01
- opracowanie raportu dotyczącego lokalnych zagrożeń – 2 850,00
- wynagrodzenie prawnika w ramach pracy Punktu konsultacyjnego – 14 760,00

- prowadzenie indywidualnych zajęć profilaktycznych oraz warsztatów dla uczniów – 6 724,73
- zakup sprzętu komputerowego z oprogramowaniem jako pomoc w punkcie konsultacyjnym – 14 666,68

Komisja dostrzeża i docenia duże zaangażowanie wszystkich szkół z terenu Gminy Krzywda, które aktywnie włączają się do udziału we wszystkich realizowanych zadaniach, nadmienić należy również, że Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wykonywała swe zadania z myślą o jak najlepszym wykorzystaniu środków i sposobów na walkę z alkoholizmem i narkomanią dla dobra całej społeczności gminy.

XXI. BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE I OCHRONA PRZECIWPOŻAROWA

Łącznie na zadania związane z bezpieczeństwem publicznym i ochroną przeciwpożarową wydatkowo kwotę 407 389,18 zł. Zadania inwestycyjne w kwocie 206 824,56 zł, związane były z zakupem nowego wozu strażackiego dla Ochotniczej Straży Pożarnej w Woli Okrzejskiej oraz budową garażu w Gołych Łazach. Ponadto przyznano dotację dla Komendy Powiatowej Policji w kwocie 16 000,00 zł na zakup samochodów policyjnych.

a. Bezpieczeństwo publiczne

Realizacja zadań z zakresu bezpieczeństwa i porządku publicznego na terenie Gminy Krzywda związana jest ze współpracą z Komendą Powiatową Policji w Łukowie, a w szczególności Komisariatem Policji w Adamowie, obejmującym swoim zasięgiem obszar gmin: Krzywda, Adamów, Wojcieszków, Serokomla. Komisariat Policji w Adamowie w roku 2019 realizował zadania uwzględniając podstawowe zagrożenia na podległym terenie zakładające ograniczenie dynamiki przestępstw. Oceniając stan bezpieczeństwa i porządku publicznego w roku 2019 należy podkreślić zmniejszanie się zagrożenia czynami przestępczymi przy jednoczesnym utrzymaniu stanu dobrego poziomu wykrywalności sprawców przestępstw ogółem na poziomie 90,1 % na terenie działania Komisariatu.

Poniższe zestawienie przedstawia wybrane zagrożenia w roku 2019:

L.p.	Kategoria	Gmina Krzywda	Gmina Adamów	Gmina Wojcieszków	Gmina Serokomla
1.	Bójka i pobicie	0	1	0	0
2.	Kradzież	3	1	3	1
3.	Kradzież samochodu	0	1	1	0
4.	Kradzież z włamaniem	4	1	0	0
5.	Rozbój	0	0	0	0

6.	Uszkodzenie rzeczy	2	1	0	1
7.	Uszczerbek na zdrowiu	1	1	1	1
8.	Zabójstwo	0	0	0	0
9.	Zgwałcenie	0	0	0	0
10.	Znęcanie się nad rodziną	7	3	4	1
11.	Wypadki drogowe	7	4	4	3
12.	Kolizje drogowe	50	39	37	31

b. Ochrona przeciwpożarowa

Na terenie gminy działa 8 jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych w tym 3 zrzeszone w Krajowym Systemie Ratowniczo – Gaśniczym (KSRG). Wszystkie jednostki są jednostkami typu S. OSP zrzesza 443 członków w tym 31 kobiet. Z pośród 443 członków OSP 363 to czynni członkowie, 7 wspierających i 73 honorowych.

Jednostki wyposażone są w 15 samochodów ratowniczo-gaśniczych z czego 3 samochody klasyfikują się w przedziale powyżej 30 lat, 5 zaś w przedziale 20-30 lat.

W 2019 r. na terenie gminy Krzywda odnotowano 100 zdarzeń, na ogólną liczbę zdarzeń przypada: 32 pożary, 65 miejscowych zagrożeń oraz 3 fałszywych alarmów. W porównaniu do 2018 r. nastąpił spadek o 6 zdarzeń. W ogólnej liczbie zdarzeń pożary stanowiły 32%. Największą ilość spośród zdarzeń pożarowych stanowiły pożary małe – 20 /63 % ogólnej liczby pożarów/. Parametr ten świadczy o dużej skuteczności jednostek ochrony przeciwpożarowej ,które podczas działań gaśniczych lokalizują pożary w granicach pożarów małych, nie dopuszczając ich do rozprzestrzeniania. Z analizy zdarzeń pożarowych wynika ,że w dalszym ciągu występuje duża ilość pożarów w miesiącach sprzyjających wypalaniu traw i pozostałości roślinnych .Coroczne wypalanie pól, łąk, i nieużytków przez nieustalonych sprawców stanowi bardzo duże zagrożenie dla lasów znajdujących się w obrębie pól i nieużytków. Ogółem w grupie „uprawy”, „rolnictwo” odnotowano 17 ,co stanowi 55 % wszystkich pożarów. Na terenie lasów odnotowano 7 pożarów oraz 6 pożarów na obiektach. Jednostki ochrony przeciwpożarowej uczestniczyły również w akcjach ratowniczych przy likwidacji miejscowych zagrożeń ,które stanowiły 65% ogólnej liczby zdarzeń.

Ogółem w likwidacji zaistniałych zdarzeń uczestniczyły 155 zastępów, angażując 543 ratowników. Zarówno w przypadku pożarów jak i miejscowych zagrożeń większość działań była prowadzona przez OSP Krzywda.

Udział jednostek OSP z terenu gminy Krzywda w działaniach ratowniczo-gaśniczych w 2019 r.

L.p.	Nazwa OSP	Liczba wyjazdów	Rodzaj zagrożenia		
			Pożar	Miejscowe zagrożenia	Alarm fałszywy
1.	Krzywda	81	33	46	2
2.	Okrzeja	18	12	6	0
3.	Fiukówka	12	7	5	0
4.	Podosie	13	4	8	1
5.	Wola Okrzejska	12	6	6	0
6.	Droźdzak	3	2	1	0
7.	Radoryż Kościelny	13	10	3	0
8.	Gołe Łazy	3	3	0	0

Za udział w akcjach ratowniczo-gaśniczych oraz szkoleniach, strażacy otrzymują ekwiwalent pieniężny w wys. 8 zł/za godzinę.

Wśród działań inwestycyjnych w 2019 r. dla Ochotniczych Straży Pożarnych należy wymienić:

- zakup samochodu ratowniczo-gaśniczego dla OSP Wola Okrzejska
- budowa garażu OSP w Gołych Łazach
- nieustanne doposażanie jednostek OSP z terenu gminy w sprzęt niezbędny do ratowania życia ludzkiego i dobytku z wypadków losowych jakie dotyka społeczeństwo Gminy Krzywda.
- współorganizacja jubileuszowych X Powiatowych Zawodów Sportowo - Pożarniczych w dniu 16.06.2019 r.

W zawodach wzięło udział 25 drużyn w tym 19 męskich i 6 kobiecych z terenu powiatu łukowskiego. Jubileuszową rywalizację męskich zespołów wygrali druhowie z OSP Karwów w gminie Trzebieszów, którzy wyprzedzili OSP Biardy w gminie Łuków i OSP Ksawerynów w gminie Wola Mysłowska. W zawodach drużyn kobiecych najlepsza okazała się reprezentacja OSP Świderki w gminie Wojcieszków przed OSP Ksawerynów i OSP Szczygły Górne w gminie Łuków. Z gminy Krzywda najlepiej wypadły OSP Fiuków i OSP Krzywda, zajmując odpowiednio 9 i 10 miejsce, a w zawodach drużyn kobiecych drużyna z OSP Radoryż Kościelny ukończyły zawody na 6 miejscu.

Podczas zawodów była prowadzona także osobna klasyfikacja zespołów z gminy Krzywdą. W zestawieniu tym na pierwszej pozycji uplasowała się OSP Fiukówka przed OSP Krzywdą.

Turniej, który odbywał się w dwóch konkurencjach - szałfecie pożarniczej i ćwiczeniach bojowych rozgrywany był na terenie Gminnego Ośrodku Sportu i Rekreacji w Krzywdzie.

XXII. PROMOCJA GMINY

Jednym z nadrzędnych sposobów wspierania rozwoju gminy jest jej promocja. Stanowi ona integralny element strategii informacyjnej oraz marketingowej. Dzięki informacyjnym działaniom promocyjnym, możliwe jest dotarcie nie tylko do mieszkańców zainteresowanych działaniami jednostki samorządu terytorialnego w poszczególnych projektach i wydarzeniach, ale przede wszystkim zwiększa napływ odwiedzających turystów, a także potencjalnych inwestorów.

Do działań promocyjnych gminy w 2019 r. należy zaliczyć:

-organizację uroczystości gminnych takich jak: Święto kobiet, Bieg Kolarski o Puchar Henryka Sienkiewicza, Gminny Dzień Dziecka, Powitanie Wakacji, Dożynki Gminne, uroczystości związane ze 101. rocznicą odzyskania przez Polskę Niepodległości, a także:

- promocja przedsięwzięć i wydarzeń gminnych na łamach gazet i mediach lokalnych

Charakterystyka wybranych wydarzeń:

Festyn rodzinny w Hucie Dąbrowie

Amfiteatr w Hucie Dąbrowie zgromadził w 2019 roku uczestników Festynu Rodzinnego, który został zorganizowany z okazji Dnia Dziecka. W sobotnie popołudnie 1 czerwca 2019 r. odbywały się tutaj pokazy, konkursy i występy artystyczne, przygotowane nie tylko z myślą o najmłodszych mieszkańcach gminy Krzywdą. Festyn otworzył wójt Krzysztof Warda, a kilkugodzinną zabawę poprowadzili Magdalena Mroczek z Koła Gospodyń Wiejskich w Hucie Dąbrowie i Wiceprzewodniczący Rady Gminy Radosław Białach. Na początku publiczność obejrzała popisy uzdolnionych artystycznie uczniów zespołu Szkół w Hucie Dąbrowie, po których na plenerowej scenie pojawiły się dorosłe zespoły ludowe - "Świderzanki" ze Świderek w gminie Wojcieszków i "Jagódki" ze Żdzar w gminie Łuków.

Dużym zainteresowaniem i małych i dużych mieszkańców gminy cieszyły się pokazy ratownictwa w wykonaniu druhów z Ochotniczej Straży Pożarnej w Krzywdzie, wspieranych przez zespół ratowników medycznych, zabezpieczających niedzielny festyn. Mnóstwo emocji towarzyszyło zmaganiom sportowo-rekreacyjnym z udziałem dzieci i dorosłych zawodników, którzy musieli poradzić sobie z takimi konkurencjami jak: nalewanie wody do butelki na czas, bieg z piłeczką pingpongową na łyżce czy strzały piłką nożną do bramki. Najmłodszy uczestnicy festynu najchętniej spędzali czas na dmuchanych zjeżdżalniach oraz biorąc udział w grach i konkursach z nagrodami. O kulinarną stronę

festynu zadbały m.in. panie z KGW w Hucie Dąbrowie i Gołych Łazach, które przygotowały na tę okazję ciasta, pierogi, chleb ze smalcem i inne smakołyki.

Sobotnia impreza była połączona z licytacjami i loteriami, z których dochód został przeznaczony na pomoc Kubie Koryckiemu. Ostatnim akcentem rodzinnego festynu była zabawa z lokalnym zespołem "Refleks".

Festyn strażacki

Strażacy z Gminy Krzywda, członkowie ich rodzin i przyjaciele bawili się razem na festynie w Okrzei. Wśród gości imprezy, która odbyła się w sobotę 29 czerwca 2019 r., byli także przedstawiciele władz państwowych i samorządowych. Pododdziały z gminnych jednostek ochotniczej straży pożarnej zebrały się przy strażnicy w Okrzei, skąd przemaszerowali do kościoła parafialnego. Ważnym elementem strażackiego święta była uroczysta procesja i msza święta w intencji druhów i ich rodzin, którą odprawił ksiądz prof. Roman Krawczyk.

Dalsza część uroczystości odbyła się na placu przy OSP, gdzie odbywały się oficjalne przemówienia i występy artystyczne. Gratulacje i życzenia strażakom składali m.in. posłowie Krzysztof Głuchowski i Sławomir Skwarek, wicestarosta łukowski i jednocześnie prezes Zarządu Oddziału Powiatowego Związku OSP RP w Łukowie Janusz Kozioł, komendant powiatowy Państwowej Straży Pożarnej w Łukowie starszy brygadier Tomasz Majewski i wójt gminy Krzywda Krzysztof Warda.

W rozrywkowej części sobotniego festynu zaprezentowali się członkowie Orkiestry Dętej z Garwolina oraz uczniowie z Okrzei i Woli Okrzejskiej, wieczorem publiczność bawiła się w rytm przebojów zespołów disco polo, a świętowanie zakończyła zabawa pod gwiazdami z lokalnym zespołem "Test".

Gmina na szóstkę

Gmina Krzywda wśród laureatów odbywającego się w 2019 r. konkursu "Gmina 6", organizowanego przez "Kurier Lubelski". W jego drugiej edycji kapituła oceniała samorządy za sprawność w pozyskiwaniu i wykorzystaniu dotacji z Unii Europejskiej. Podczas uroczystego podsumowania konkursu, które odbyło się w czwartek 18 lipca 2019 r. w Lublinie, wójt Krzysztof Warda odebrał nagrodę za pierwsze miejsce, przyznaną za realizację projektu "Nowoczesne technologie w zasięgu każdego ucznia".

Środki z Unii Europejskiej zostały w nim wykorzystane na zakup komputerów, tablic interaktywnych, drukarek i innych urządzeń multimedialnych, a także budowę sieci informatycznych i niezbędne remonty w szkołach we Fiukówce, Hucie Dąbrowie, Krzywdzie, Okrzei, Radoryżu Kościelnym i Radoryżu Smolanym. Wszystko po to, by poprawić jakość kształcenia, a w przyszłości ułatwić młodym ludziom dostosowanie się do potrzeb rynku pracy. Projekt "Nowoczesne technologie w zasięgu każdego ucznia" był realizowany od września 2016 do końca września 2018 roku. Jego wartość przekroczyła 800 tysięcy złotych, z czego ponad 685 tysięcy stanowiła

dotacja z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego. Konkursowi "Gmina na 6" patronował Marszałek Województwa Lubelskiego, a podczas czwartkowej gali w Lubelskim Centrum Konferencyjnym, nagrody wręczali m.in.: Wicemarszałek Województwa Lubelskiego Dariusz Stefaniuka, prezes "Kurier Lubelskiego" Dariusz Kotlarz i redaktor naczelna gazety Sylwia Szewc-Koryszko.

Rolnicy podziękowali za plony

Upalna pogoda i wysoka frekwencja towarzyszyły Dożynkom Gminy Krzywdza w 2019 roku. W niedzielę 1 września rolnicy najpierw podziękowali za plony podczas mszy świętej, a potem bawili się na festynie, połączonym z turniejem sołectw i zakończonym koncertem disco polo. Dzięczyna mszę świętą odprawił wikariusz parafii w Radoryżu Kościelnym ksiądz Sławomir Pękała, który podczas eucharystii poświęcił tradycyjny chleb i wieńce dożynkowe. Bochen, wypieczony z tegorocznych zbóż starostowie - Ilona Zegadło z Podosia i Kamil Gajo z Radoryża Kościelnego - przekazali wójtowi Krzysztofowi Wardzie, natomiast wieńce wzięły udział w dorocznym konkursie. Spośród 15 kompozycji najwyższe oceny jury zdobył wieniec z Wielgolasu. Na drugą nagrodę zasłużyli mieszkańcy Radoryża Smolanego, a na trzecim miejscu uplasowały się ex aequo kompozycje z Fiukówki i Nowego Patoka. Pozostałe wieńce zajęły solidarnie czwarte miejsce. Niedzielną uroczystość była również okazją do wręczenia wyróżnień dla rolników, które otrzymało 25 osób.

Dużo emocji i śmiechu przyniosły zmagania dziewięciosobowych drużyn, które wzięły udział w turnieju sołeckim. Rywalizacja odbywała się w pięciu konkurencjach, a jedną z najbardziej widowiskowych okazało się przeciąganie liny. - Uczestnicy tak poważnie podeszli do zawodów, że część z nich w walce o punkty... gubiła buty - relacjonują organizatorzy. W programie turnieju był także slalom z piłką przy użyciu miotły, rzuty ziemniakiem do wiadra, wyścigi w folii oraz wyścig sołtysów, polegający na przenoszeniu sołtysa lub radnego w kocu. Najlepiej z tymi zadaniami poradziła sobie reprezentacja Sołectwa Szczałb, która stawała na podium w każdej konkurencji. Na drugiej pozycji uplasowała się Fiukówka, a na trzecim miejscu rywalizację zakończył Radoryż Kościelny.

Emocje po turnieju sołectw nie opadły przy występie Kabaretu "FiFa RaFa" z Bełżyc, który zapewnił gościom potężną dawkę dobrego humoru. Satyrycy wykazali się nie tylko znakomitą grą sceniczną, ale również świetną interakcją z publicznością i nawiązaniem do wątków lokalnych, dotyczących m.in. okolicznych miejscowości. Na tę część dożynek na plac Gminnego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Krzywdzie przybywało coraz więcej gości, natomiast apogeum nastąpiło podczas koncertu gwiazdy, którą był "Masters". Szacuje się, że przy zagranym dwukrotnie przeboju "Żono Moja" i innych utworach bawiło się nawet około 2,5 tysiąca ludzi. W opinii wielu gości tegoroczne święto plonów było jedną z najbardziej udanych imprez w ostatnich latach, a świętowanie zakończyła zabawa z miejscowym zespołem "Reflex". Wpływ na pozytywne oceny dożynek miała również wyjątkowo duża

liczba stoisk z lokalnymi przysmakami i nalewkami. W tym roku uczestnicy święta wybierali z menu aż 20 sołectw i kół gospodyń, z których ostatnie zostało zamknięte... około trzeciej nad ranem.